

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hirdetés jutányosabb. Nyilattér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.

Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Báró Ghillány Imre.

Még 1905. január 26-ikán megszünt ugyan a hivatalos működése, el is búcsúzott a vármegye közönségétől a törvényhatósági bizottság közgyűlésén hónapokkal ezelőtt, társadalmilag is búcsút vettek tőle, fel is mentette Ő Felsege, mégis úgy érzi mindenki ebben a vármegyében, hogy a politikai viszonyok változása következtében távozott ugyan br. Ghillány Imre főispán, de nem véglegesen, hanem csak rövid időre s ha a válság véget ér, újból csak ő következhetik a főispáni széken.

Berzeviczy Albert éles és helyes politikai érzéke szólította őt el a rendes foglalkozásától, a hová most visszatér, de lehetetlen úgy az, hogy Berzeviczy, mint az, hogy Ghillány visszavonulása végleges legyen; ilyen tehetségeket az ország, illetve ez a vármegye sokáig nem nélkülözhet.

A lelépő főispán társadalmi és politikai súlya nagy volt ebben a vármegyében azelőtt is; de olyan tényezővé vált ő rövid főispánkodása alatt, hogy bármiképpen végződjék a válság, vele minden kormánynak számolnia kell, már csak azért is, mert úgy a vármegyei tisztikar — a melynek szerető atyja volt — mint a törvényhatósági bizottság, az intelligencia és a nép körében páratlan népszerűsége, becsülésre, tiszteletre és befolyásra tett szert s távozását fájó érzéssel látja mindenki ebben a vármegyében.

Határozott munkaprogrammal vállalta el a főispáni tisztelet, a melyet nem keresett s a melyre csak a vármegyének és a közügyeknek

őszinte szeretete által indítva vállalkozott. Alig egy év állván rendelkezésére, beiktatásától, 1904. január 11-ikétől 1905. január hó 26-ikáig, terveit nem valósíthatta meg egészen, de e rövid működése alapján is megállapítható, hogy az országos politikát minél teljesebben ki akarta szorítani a vármegyházából s az áldásos és jótékony hatású egyetértés megteremtése s a vármegye érdekeinek vállvetett előmozdítása irányította minden lépését.

Három nagyfontosságú cselekedete azonban külön feljegyzést és megörökítést is érdemel. Az 1905. évi költségvetésbe, az ő közbenjárása folytán, felvették a kisszebeni földműves-iskola létesítését; továbbá Berzeviczy Alberttel együtt reá birták a kereskedelmi minisztert, hogy Eperjesen ipariskola létesítése iránt erélyesen indítsa meg a tárgyalásokat 1905. folyamán; végül a lefolyt takarmányzúcs esztendőben biztosította marhaállományunk áttelelését a nagymennyiségű kedvezményes takarmányeműk behozatala és kiosztása által. Ebben az akcióban, közvetlenül érintkezvén a néppel, nagy öröme telhetett, mert tapasztalhatta, hogy 1867 óta egy kormányintézkedés sem használt annyit a magyar állameszmének, ezen a vidéken, mint ez a segítézés. Ez volt ugyanis az első eset, a midőn a mi népünk kézzelfoghatóan érezte a magyar állam és a közigazgatás védő és gyámolító kezét. Volt főispánunk mellett a tisztviselői és jegyzői kar buzgólkodott e fontos akcióban s vele versenyre kelve segített a súlyos csapást enyhíteni és elviselhetővé tenni.

Működésének általános jellemzésül fel kell még említenünk a feltétlen jóindulatot, az el-

fogulatlanságot, pártatlanságot és minden ügy iránt a nemes és dicséretre méltó odaadást. E mellett kereste a kapcsokat, a melyek a vármegye közönségét összehozhatják; kerülte az ellentéteket, bár meggyőződését mindig nyíltan hirdette s csupán az egyenes utat ismerte el helyesnek és célravezetőnek. E működése társadalmi téren is áldásos hatással járt, a miben fenkölt szellemű neje is nagy segítségére volt s kétségtelen tény, hogy a békés egyetértést sikerült megteremteniök és fentartaniok.

Midőn igaz érdemektől díszítve és minden keserűség nélkül hagyta el főispáni állását br. Ghillány Imre, a vármegye egész közönségének forró óhajától tolmácsoljuk, mikor a mielőbbi viszontlátás biztos reményében búcsúunk el tőle.

Berzeviczy Albert üdvözlése.

Lélekemelő és megható módon nyilatkozott meg Sárosvármegye igaz tisztelete és szeretete Berzeviczy Albert, a vármegye nagy fia iránt december 27-ikén. Ekkor kereste fel Berzeviczy Albertet az a küldöttség, mely Sárosvármegye közönségének, kulturintézetének őszinte tiszteletét, örömet tolmácsolta Berzeviczy Albert előtt abból a szép alkalomból, hogy a Magyar Tudományos Akadémia elnöke lett. A küldöttség impozáns volt; vármegyénk kiváló fiai, szereplő egyéniségei pártkülönbség nélkül megjelentek, hogy igaz örömlüknek, büszkeségüknek kifejezést adjanak. A 30—35 tagból álló küldöttséget Tahy József, vármegyénk derék alispánja vezette. Résztvettek: Bánó József, Bánó Zoltán, Bornemissza Lajos, Bosits Gábor, Bujanovics Gyula, Bujanovics Sándor, Bokor László, Ghillány György, Heil Fausztin, Hodossy Gida, Hodossy Imre, Horváth

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Zsoltár.

Boldog ember, ki az Isten útját járja:
Láthatatlan angyal az utasótárs;
Kő között se botlik, homályban se téved.
Az ilyen embernek a halál is élet.

Boldogtalan ember, ki nem néz az Égre:
Széltől fújt ballangó az élete képe;
Virágos mesőn is akadékos talál.
Az ilyen embernek az élet is halál.

Gárdonyi Géza.

A virágnyelv.*

Ira: Szutórisz Frigyes.

Tudvalevő, hogy a régiek virágdíszének szimbolikus jelentése volt, úgy hogy egyes növényeket is ily értelemben használtak. Ámde a régieknél a növény szimboluma sok rendbeli, különösen mithologiai alapon nyu-

* Részlet a szerzőnek «A növényvilág és az ember» című és a Természettudományi Könyvkiadó-vállalat LXXV. kötete gyanánt megjelent művelődéstörténeti tanulmányából.

godott, a virágnyelv pedig a hagyomány némi tekintetbe vétele mellett, főleg a virágok színeit, illatát és alakját vette alapjául. E törekvés a renaissance korában oly élénk volt, hogy rövid egy-két század lefolyása alatt az egynehány klasszikus korbéli növényzimbolum helyébe annyi növényzimbolum lépett, hogy külön szótárban (női szótárban, Fleur amiens) kellett áttekinthetővé tenni; a sok növényzimbolum magyarázására pedig bonyolult szimbolizáló tudomány vállalkozott. E bonyolódott és sokszor kicsinyességekkel bibeledő, de mindenesetre igen elmés tudományból is álljon e helyen néhány részlet.

Nemcsak a klasszikus, hanem, mondhatni, az összes népeknél mély hatással voltak a lélekre az örökzöld növények. Tudjuk, hogy az ősz még nem is mutatkozik, már is hull a lomb, őszkor pedig a nagy többségben levő egynyári növények elhervadnak, csak az örökzöld fa és bokor tartja meg a növényi élet egyetlen jelét — a zöld lombot. E zöld lomb a téli hőmezők és szélviharok közepett megnyugvással tölti el az embert s nemcsak az állhatatosságot, hanem reményt is, annak a reményét fejezi ki, hogy újra előtör majd a szemet, szívet és lelket egyaránt örvendeztető zöld lomb, újra zöld színt öltenek majd a mezők. Ez az oka, hogy az

örökzöld növények egyrészt az állhatatosságot, másrészt a reményt jelképezik. Minthogy azonban az örökzöld növények a természet romboló erejét úgyszólván legyőzik, dicsőséget is jelölnek s a mennyiben a harcot béke szokta követni, a béke szimbolumának is szokás tekinteni.

Az örökzöld növények tehát igen magasztos érzelmek kifejezésére szolgálnak: megörvendeztetik az embert, mert állhatatosságra, zavartalan boldogságra és örökös ifjúságra emlékeztetnek, ezzel együtt jelképei a reménynek, a dicsőségnek és a békének. Ez általános meghatározás mellett azonban igen változó egyes örökzöld növényekhez fűződő szimbolum. Így pl. a babér az érintetlen üdéséget, a dicső győzelmet és az ezt követő békét, biztonságot és szabadságot jelzi; a harcot követő megnyugvás szimboluma ő; így értjük, hogy a hányatott életű Petrarca maga magát is zöld babérának mondja, a melynek lombját még a fagy sem rabolhatja el.

A babérhoz hasonló fontossága van a virágnyelvben az olajfának, mely utóbbi ősidők óta általánosan a béke szimboluma. Az olajfa békés jelentésének azonban a színén kívül más oka is van, a mennyiben egyrészt

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, a mely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. — Fő-szétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Eperjesen Bohrandt J. W., Holénia B. és minden jobb gyógyszer-tár- és fűszerüzletben: kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, a mely kis üvegben is kapható.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

mény.

uradalmi keres
re 1/2 évi próba-készpénzben, 4 hekto-
1 hektoliter főzelék,
abad lakás.olnárlegényt eltartani;
pénzben, 4 hektoliter

fizetve.

még percztuáció-
szegre felmegyen.

t nyelvet birja, előny-

mhoz intézendők,

ányt

ésre keres

nyvnyomdája.

a nagyérdemű
lomására hozni,
k alkalmából

sör

gben és hordó-
lam kapható.

REISZ EDE.

ozót keres

nek

kint szállí-
ter. Szives
ompachra

Éljen!

Egger mellpasztillája
akhamar gyógygyógyított.n és Pálesch Árpád
árakban.

Elemér, Horváth Ödön dr., Kőszeghy Sándor, Kőszeghy József, Mandics Ede, Matavovszky Béla, Mattyasovszky György, Mankovics Kornél, Rosenberg Teofil, Semsey Boldizsár, Szmracsányi Jenő, Szmracsányi László, Szmracsányi Miklós, Szmoligovics Szilárd, Szentgyörgyi Károly, ifj. Szinyei M. József, Tahy Mihály; az eperjesi kulturintézetek közül: a Széchenyi-kör képviseletében dr. Wallentinyi Samu titkár, a Kollégium részéről dr. Raffay Ferencz, Vöröss Sándor, a kir. kath. főgimnázium részéről dr. Tóth Sándor, a gör. kath. tképző részéről Bokor László. A küldöttség délután 5 órakor tisztelgett Berzeviczy Albertnél. Az üdvözlő-beszédet Tahy József mondta. Szívből jövő szép szavakkal, szónoki hévvel, nagy hatással üdvözölte Berzeviczyt, a kit büszkén vall magának Sárosvármegye s a ki most a legszebb kitüntetésben részesült, a mikor első tudományos intézetünk élére került. Tahy nagyhatású beszéde a következő volt:

„Nagyméltóságú Akadémiai Elnök úr!
Kegyelmes Urunk!

Az őszinte tisztelet és nagybecsülés érzelmei vonzottak minket ide, hogy Nagyméltóságodat, a magyar embert érhető legnagyobb kitüntetését: a Magyar Tudományos Akadémia elnökévé történt örvendetes megválasztása alkalmából, Sárosvármegye közönsége, a Nagyméltóságod védnöksége alatt álló eperjesi Széchenyi-kör és a többi kulturintézetek nevében is szívünk teljes melegével üdvözöljük.

Végzetlen örömmel, sőt nemes büszkeséggel tölt el minket annak a felemelő tudata, hogy Nagyméltóságodnak az igazságnak, a szépnak és nemesnek kultuszában előretörő egyénisége folytonos és sikerdús munkásságával, fényes tehetségének nagy erejével kivívta magának a tudományos életben azt a fokot, melynél magasabbat magyar ember el nem érhet.

Sárosvármegye közönsége mindenkor meleg együttérzéssel osztozott Nagyméltóságodnak minden örömeiben és kitüntéseiben, melyek nemes élete pályáján kifejtett fáradhatlan, önfeláldozó és hazafias munkásságának megérdemelt, méltó jutalmát képezik, s közte és Nagyméltóságod között megszilárdult benső viszony folytán részt kér tehát abból a maga számára különösen most, a midőn a tudományos világ legjobbjainak bizalma Nagyméltóságodat — szellemi nagyságának elismerésül — az ország első tudományos intézményének élére állította, mert hiszen Nagyméltóságodnak — mint vármegyénk kiváló nagy fiának — neve elválaszthatatlanul egybeforrt szülővármegyéjével s a Nagyméltóságodat ért eme kitüntetés fényugarai fényt árasztanak szűkebb hazájára is, a melynek mindenkor híu fia volt, és fényt árasztanak az Eperjesi Széchenyi-körre, a mely a Nagyméltóságod által annak idején elültetett gyenge csemetéből folytonos gondoskodása mellett immár egy erőteljes törzsű terebélyes fává fejlődött.

Ezen rokonérzésnek hatása alatt lelkes örömmel határozta el Sárosvármegye közönsége decz. 18-ikán tartott rendes évnegyedi közgyűlésében, hogy Nagyméltóságodat a tudományos világ eme legmagasabb polczára való emelkedése alkalmából — e fölötti igaz örömeinek jegyzőkönyve lapjain való megörökítésén kívül — közvetlenül is küldöttség útján a legmelegebben üdvözölje.

fája rendkívül kemény, másrészt pedig messzire elnyúló gyökereivel erősen oda kapaszkodik a talajhoz s nyugodt, békés helyzetet biztosít. Ha hozzáveszünk, hogy az olajfa a görög mithológiában is nagyjelentőségű, érthető, hogy a görög olajjával a kezében közeledett az istenekhez, ha kéréssel járult eléjük, hasonlóan a jóslóhoz, ha kérdezni valója volt. Az olajág másutt is fontos volt, így pl. miután a karthágóiak hat nap s hat éjszaka a legvittezből harcoltak, olajfa-galyakkal a kezükben jelentek meg Scipio előtt, hogy életükért esedezzenek stb. Az olajfa békés jelentése idővel egészen általános lett. Így Danzig városa mellett volt egy cisztercita-kolostor, mely a béke fájáról «Oliva» nevet kapott; e kolostornak az volt a magasatos hivatása, hogy a harcias pogányoknak a béke és a keresztény hit csarnokává legyen, mert hiszen a keresztény hitnek a béke az alapja.

Mínthogy azonban az olajfa, még ha a tövéig pusztítják is el, újra kihajt s ennél fogva úgyszólván kipusztíthatatlan, azért igen találó, ha a költő a sokféle elágazó olajfával a családot hasonlítja össze. Az olajfának áldott, mindent legyőző erejére hivatkozik a próféta is (Hóseás 14., 7.), mikor a megtörött népek, t. i. Izrael népének egy visszatérő aranykor békéjét és bőségét ecsetelni akarja.

A klasszikus népek nagymúltú növényzimbolomai közül fontos a pálfája is; mínthogy a pálfája hosszúéletű s a legnagyobb szélviharnak ellentáll, az örökös ifjúság, a kimeríthetetlen erő és győzelem jelképének tekintik; ámde a győzelemmel egyúttal béke is jár, azért lett a pálfája egyúttal a béke jelvénye.

Ezen kedves megbízatásunknak lelkes készséggel teszünk eleget most s a midőn kérem, hogy mely hódolatunkat és gyenge szavam által to mácsolt örömmünk és szerencsekívánatainkat oly szívesen fogadni kegyeskedjék, mint azt mi mindnyájan igazán érezzük, ama fohászt intezzük a Mindenhatóhoz hogy nemes munkásságát még további sok siker- és áldással koronázza. Nagyméltóságodat pedig szeretett magyar hazánk s vármegyénk javára és dicsőre és mindnyájunk örömeire boldogság- és megelégedésben sokáig éltesse!«

A zajos éljenzés után, mely a szép beszéd után felhangzott, dr. Berzeviczy nagyon meg volt hatva, szép válaszában minden szavából, hangjából ki lehetett érezni a megindultságot, a nagy örömet s azt a szeretetet, melylyel szülőmegyéje iránt viseltetik. Válasza a következő volt:

„A sok üdvözlés között, melyekben az akadémia elnökévé lett megválasztásom alkalmából részesültem, alig volt egy is, mely szívemnek oly jól esett volna, mint szülőmegyém törvényhatósági bizottsága s a vele egyesült t. stületek és intézetek küldöttségének ez a megjelenése szerény házamban.

Nemcsak annak jele az, hogy Sárosmegye talán érdemén túl is megbecsüli hozzá mindig rajongó szeretettel ragaszkodik, híu fiát, hanem világos megnyilatkozása annak az előttem rég ismeretes ténynek, hogy szülőmegyém a nemzeti kultúra kérdéseiben nem ismer politikai pártkereteket, s a tudományt és az annak művelésére s terjesztésére szánt intézményeket egész nagy nemzeti jelentőségök szerint tudja értékelni, az azok szolgálatában elért sikereket és kivívott pozíciókat talán még fölébe helyezi a politikai sikereknek és a hatalmi pozícióknak és az ily szolgálatok elismerésében és ünneplésében az ősi megye politikai testülete szívesen egyesül mindazokkal, kik Sárosmegye földjén a közoktatás és közművelődés feladatai körül oly lelkesen buzgólkodnak.

Nem is lehet az másképp abban a megyében, a mely a multban annyi jeles férfit adott hazai tudományos-ságunknak, irodalmunknak, a melynek földjén szellemi javakért oly dicső küzdelmek folytak, a melynek a nemzeti közművelődés körüli kitaró buzgóságát magam is évtizedek óta hálásan és csodálva észlelem s a mely eldicsekedhetik azzal, hogy a Magyar Tud. Akadémia, melynek én vagyok hetedik elnöke, immár másodízben emelt sárosi szülöttet erre a méltóságra.

A megtiszteltetés, melyben részesítenek, végtelen hálára kötelez szülőmegyém iránt, melynek máris annyival tartozom; hiszen a legjavát annak az erkölcsi és szellemi erőnek, melylyel eddigi munkámat a közpályán és az irodalomban teljesítettem, az én szeretett szűkebb hazámnak köszönhetem, a melynek erkölcsi légköre épp olyan, mint kéklő bérceinek tiszta, üdítő, életet levegője. Boldog leszek, ha hálatartozásomat mind jobban leróhatom és azzal a szeretettel, mely bennem él Sáros iránt, Sárosnak minél több barátot szerezhetek.

Vigyék meg, kérem, köszönetemet oda, a hová gondolataim mindennap elszállanak és ajándékozzanak meg továbbra is azzal a barátsággal, mely útmutatójuk volt ide hozzám és melyet én sohasem fogok megszünni hálásan megbecsülni és melegen viszonzni!«

A *tülevelű fák* az összes népeknél a remény kifejezői, azért legszívesebben ültetnek ily fákat a sírra.

A klasszikus népek legsajátlagosabb gyászfája a *csiprusfa* (Cupressus sempervirens), mely a népek hite szerint az elhunytak szellemét a sír nyűgétől megszabadítja. A ciprust általában úgy tekintik, mint a mely egymaga megőrzi az elhunytak emlékét. E tekintetben lord Byron többek közt ezeket mondja: «A sívár emberi társadalom rendszerint csak a jelennek él s könnyen elfelejti társának elvesztését, mert az élet nagy változatosságban folyton újat és vigasztalót nyújt, csak a ciprus gyászol folyton.»

A régi rómaiak gyászfája volt a *mandolafenyő* (Pinus pinea); e fa azonban a középkor folyamán saját szerű módon az árulás fájává lett. Hogy mi szolgáltatta erre okot, azt nem tudni. Valószínű, hogy a pinia-fenyő akaratlanul szimbolizálja azt az országot (Itáliát), melynek vészteljes varázsa sok hősi nemzedékének vesztére volt. Egyébiránt már az ókorból is vannak adatok, melyek álnoksággal vádolják a piniát, mínthogy súlyos toboza az alatta pihenő vándornak a fejére esve, megsebesíti, sőt meg is öli őt.

A szláv népeknél a *jegenyefenyő* (Abies pectinata) a gyász fája, a szlávok koporsója e fából készült, sőt a jegenyefenyőnek pusztá említése is a sírra emlékeztet; a germánoknál a *lúcsfenyő* (Picea excelsa) és *fehér üröm* (Artemisia absinthium) jelzi a gyászt; a magyarok a bánatos hangulatot igen szívesen a diófával hozzák kapcsolatba.

A gyász növényeihez tartozik, valószínűleg komor

A megható szép jelenet után kedélyes és barátságos perczeket töltött az egész küldöttség Berzeviczy vendégszerető házában. Este a «Pannónia»-ban gyűltek össze a küldöttség tagjai, a hol Berzeviczy is megjelent.

Az üdvözlés e szép tényére büszke lehet Berzeviczy Albert; de vármegyénk is, mert igen szép bizonyítéka volt ez ünnepély is annak, hogy vármegyénk mennyire meg tudja becsülni az igazi érdemet, mennyire tudja szeretni nagy fiait.

Itt említjük meg, hogy dr. Vályi János v. b. t. t., püspök, ebből az alkalomból, megleghangú táviratban üdvözölte dr. Berzeviczy Albertet.

«Erkölcstelen politika a Thököly-hamvak körül.»

— Audiatur et altera pars. —

Burgyán Aladár orsz. képviselő úr az EGYETÉRTÉS decz. 15-iki számában a fenti címen hosszabb cikket irt, melyben az eperjesieket a Thököly-hamvak ügyében követett eljárásukért keményen megtámadja. A cikk tulajdonképpen három részből áll. Először is azt igyekezik kimutatni, hogy Késmárk joga ebben a tekintetben erősebb, mint Eperjesé. Másodsor, hogy Késmárkon a legméltóbb hely a szent hamvak eltemetésére az új evangélikus templom. És végül, hogy mi eperjesiek ebben a tekintetben erkölcstelen politikát űzünk. Vagyis közelebbről szólva, «csúnyább eszközökkel» dolgozunk a késmárkiakkal szemben, mint Jákob Ézsauval szemben. «Aknamunkát» végezzük. «Árulás» vagyunk. Azt, hogy vajjon a «fizetett pribékek» is mi vagyunk-e, nem tudtam egészen biztosan megállapítani.

Vegyük tehát sorra a három részt.

I. Késmárk-e vagy Eperjes?

A cikkirő Késmárk erősebb jogának igazolására a következő argumentumokat hozza fel: Thököly Késmárkon született Itt élte életének legszebb napjait. Itt töltötte a mézesheketet. Itt tanácskoztak a nemzet sorsa felett: Thököly, Wesselényi, Zrínyi, Frangepán, Nádasdy, Keczer. A vártemplomban pihennek a Thököly ősök is. Thököly késmárki és széppességi földesúr volt. Ide várja őt a három késmárki vértanú: Toperczer, Lányi és Kray. Késmárk áldozatkészsége folytán áll fönn a vár ma is.

Ezzel szemben mit hozhat fel Eperjes? A cikkirő szerint csupán azt, hogy Thököly itt is járt két évig iskolába, és hogy akkor ott *valami* műkedvelői előadásban is résztvett.

Legyen szabad nekem már most a Késmárk mellett felhozott érvekre a következő megjegyzést tenni: Thököly Késmárkon épp úgy, mint Eperjesen, csakis legfiatalabb éveit tölthette, mert hiszen a várat már 1671-ben elkobozták, akkor pedig Thököly még csak 14 éves volt. Ugyanezért bajos azt állítani, hogy ő késmárki földesúr volt. Az pedig már egyáltalán téves állítás, hogy Thökölynek a Széppességen a késmárkin kívül más birtokai is lettek volna Tudjuk ezt az 1671. évi ítéletből, mely a Thököly-árvékat, az anyai rész kivételével, az egész örökségüktől megfosztotta. Ez az ítélet a késmárki birtokon kívül semmi más széppességi birtokot nem említ fel. Az anyai örökség pedig tudvalevőleg Erdélyben volt. — A Thököly ősök bizony

külsejére és átható illatára való tekintetből a *rozsmaring* is; ő is a sírok díszé s a szív titkos fájalmát és a földi lét kimulását való emlékezetet és bánatot jelzi. Azért mondja Shakespeare Ophéliája: Itt van a rozsmaring emlékül, mert a rozsmaring bánatot és válást jelent. Czuczor Gergely «Gyászoló leány»-ának sorban bemutatják magukat a virágok, utoljára a komoly és a dísz nélkül való rozsmaringot választja, mint bú- és halálvirágot. A rozsmaring azonban boldogságot is jelent, a miért is nemcsak hajadonok ravatalán, hanem a menyasszonyi koszorúban is előfordul. A magyar nép különböző jelentést fűz a rozsmaringhoz, leginkább azonban a szűzesség jelvényének tekinti. (Pintér Sándor «A palócok monográfiája».)

A rozsmaring a magyar nép gyásznövényeihez is tartozik, a szlávoknál pedig még fontosabb, mert nemcsak haláset alkalmával, hanem mindenféle izgatott hangulat kifejezésére, így pl. lakodalom, keresztelő alkalmával, templomszentelő-ünnepen és ünnepies menetekben használják, úgy, hogy nekik ez a növény úgyszólván nélkülözhetetlen.

A lengyelek gyászfája a *nyírfa* (Betula alba); ez volt eredetileg a szlávok nemzeti fája, a miről mindaz a sok név is tanúskodik, a mely brezá-ról (nyírfa) le van vezetve, így Bretz, Britz, Brietzen, Bretsch, Brietzke, Die Brizen, Treuen-brietzen stb. Természetes, hogy e fa nem annyira zöld színe, mint inkább lelógó galyai miatt lett a gyász fája, épp úgy, mint a szomorúfűz és újabban délvidéken az Új-Hollandia szigetéről származó casuarinák, melyeknek a mi zsúrlóinkra emlé-

n kedélyes és barát-
küldöttség Berzeviczy
annoniá-ban gyűltek
Berzeviczy is megjelent.
szke lehet Berzeviczy
gen szép bizonyítéka
ármegyénk mennyire
met, mennyire tudja

lyi János v. b. t. t.,
leghangú táviratban

ly-hamvak körül.

pars. —

ő úr az EGYETÉRTÉS
en hosszabb cikket
ly-hamvak ügyében
megtámadja. A cikk
Először is azt igyek-
ebben a tekintetben
r, hogy Késmárkon
k eltemetésére az új
hogy mi eperjesiek
ítikát tűzünk. Vagyis
özökkel dolgozunk
kob Ézsauval szem-
uiók» vagyunk. Azt,
is mi vagyunk-e,
állapítani.
részt.

gának igazolására a
fel: Thökölly Kés-
k legszebb napjait.
ácskoztak a nemzet
Zrínyi, Frangepán,
pihennek a Thökölly
ességi földesúr volt.
vértanú: Toperczer,
készsége folytán áll

Eperjes? A cikkiró
itt is járt két évig
ni műkedvelői elő-

st a Késmárk mel-
megjegyzést tenni:
nt Eperjesen, csakis
hiszen a várát már
Thökölly még csak
azt állítani, hogy ő
nár egyáltalán téves
gen a késmárkin kívül
uk ezt az 1671. évi
az anyai rész kivéte-
osztotta. Ez az ítélet
más szepességi bir-
ökség pedig tudva-
ökölly ősök bizony

ntetből a *rosmaring*
tkos fájalmát és a
etet és bánatot jelzi.
hája: Itt van a roz-
bánatot és válást
leány»-ának sorban
toljára a komoly és
álasztja, mint bú- és
boldogságot is jelent,
alán, hanem a meny-
A magyar nép külön-
leginkább azonban
ntér Sándor «A paló-

gyásznövényeihez is
ontosabb, mert nem-
mindenféle izgatott
lom, keresztelő alkal-
s ünnepies menetek-
ez a növény ügy-

a (Betula alba); ez
fája, a miről mindaz
brezá-ról (nyírfá) le-
en, Bretsch, Brietzke,
Természetes, hogy e
inkább lelógó galyai
mint a szomorúfüz
ndia szigetéről szár-
ni zsúrloinkra emlé-

nem igen «pihennek» a vártemplomban, mert — mint
kiváló fiatal történésünk: dr. Bruckner Győző, iglói
főgimn. tanár kimutatta — azokat onnan kihányták.
1731 július 4-ikén ugyanis megjelent Késmárk váro-
sánál valami Cservenka Gergely nevű páter és tudomá-
sára hozta a város tanácsának, hogy a szepesi püspök
az esztergomi érsekség engedélyével ki akarja emel-
tetni a Thökölly-család ónkoporsóit. A nemes város
megadja erre az engedélyt és csakis az őn és a kopor-
sókban található ékszerek hovatartozása iránt érdeklő-
dik éppen behatóbban. Ebből azután már megint
önként következik, hogy a város nem «áldozatkészség-
ből» tartotta fenn a várat, hanem saját hasznát nézte.
Eltekintve természetesen a legújabb időktől.

Eperjes tekintetében pedig a felhozott kétféle ér-
vért oda kell módosítanom, hogy Thökölly nem Eperjes-
en is, hanem *kizárólag* Eperjesen járt nyilvános iskolába.
Ez az akkori Kollégiumnak — lehet mondani — euró-
pai híret bizonyítja. És nem lehet úgy feltüntetni a dol-
got, mintha az egyetlen lenne azzal, ha most valamelyik
nevesebb államfőúr megírják, hogy itt vagy ott is
járt gimnáziumba. Azok a műkedvelői előadások sem
afféle «valamik». Bizony nagy kulturhistóriai jelentő-
ségük van. És ha tudjuk, hogy egy ilyen darabban a
fiatal Thökölly gróf — «Imre herceg» szerepét játszotta,
akkor nem fogjuk ezt az adatot sem kicsinyelni.
Ha a dolog olyan jelentéktelen lenne, akkor kiváló
tudásunk: Thaly Kálmán nem vette volna magá-
nak a fáradságot, hogy erre egy külön tanulmány-
ban kiterjeszkedjék, mely a SZÁZADOK-ban látott nap-
világot. Mindezekhez azonban még hozzá kell fűznünk
azt, hogy a Thökölly-családnak a híres Kollégium fel-
építésében orozslánrése volt. Hogy Thökölly Imre maga
is u. indig a legbőkezűbb patronusa volt ennek a fő-
iskolának. Hogy Thökölly adta vissza az eperjesi evang-
gelikusoknak elfoglalt iskoláikat és templomaikat. És
végül, hogy az eperjesi polgárok 1685-ben két hóna-
pon át vitézül védelmezték Thökölly ügyét a császáriak
ellen. A késmárkiakról ellenben ilyen adat nem áll
rendelkezésünkre. — Végül pedig hivatkozhatunk arra
is, hogy Eperjesnek számos tanintézetében 3000 et
meghaladó ifjúsága van. Minő lelki sító hatása volna
erre a nagyszámú ifjúságra, ha tanítóikara ilyen hazafias
ereklyére mutathatna rá.

Azonban ilyen módon meggyöngyítván a Késmárk
mellett felhozott érveket és megerősítvén az Eperjes
mellett felhozhatókat, távolról sem akarjuk azt mon-
dani, hogy Eperjes joga erősebb, mint Késmárké.
*Mi csak azt állítjuk, hogy Eperjesnek a joga van
olyan erős, hogy, ha Késmárkon a méltó vagy meg-
felelő elhelyezés tekintetében nehézségek merülnek fel,
akkor Eperjesnek kell következnie. Mert, hogy Thökölly-
nek mindenáron Késmárkon kell eltemetve lennie,
az sehol sincsen megírva.* Ezzel azonban már eljutot-
tunk a második részhez.

II. Méltó hely-e a késmárki új evangélikus templom?
E helyütt abból kell kiindulnunk, hogy ha Thököllyt
Késmárkon akarjuk eltemetni, akkor végrendelete érte-
lémében ott három hely jöhetne figyelembe: A Thökölly-
féle vártemplom. A régi ev. fatemplom. Az új ev. templom.

keztető galyai szintén úgy lógnak le, mint a nyírfá
vagy a szomorúfüz galyai.

De nemcsak a komor, hanem úgyszólván minden
más érzelme és hangulat is megfelelő szimbolizmusot
talál a növényvilágban. Különösen a *piros és fehér
virágú növények* már az ókori népek lelkére is mély
hatást tettek. Így pl. a tiszta, gyöngéden sugárzó *bíbor-
színű* azt tartották, hogy benne a világosság a leg-
élénkebben és győzedelmesen küzd a sötétséggel; ez
oknál fogva a lelki élet legfőbb megnyilatkozásai, pl. öröm,
boldogság és szerelem csak a bíborszínnel jutnak ki-
fejezésre, a mely célra csakis a virágok királynéja, a
rózsa, legtökéletesebben pedig a *szászlevelű rózsa* (Rosa
centifolia) alkalmas. A rózsa javára szolgál még az is,
hogy az év legszebb részében, úgyszólván a tél legyőzésé-
nek öröme jelenik meg, a miért is a szív legbensőbb,
legedesebb és legmelegebb érzelmei és hangulatai zive-
sen fűződnek hozzája. Innen van, hogy némely költő
(pl. Anacreon) a tavasz megnyilatkozásának tekinti s
hogy a keleti népek a szerető visszlényét látják a
rózsában. A Minne-dalnokok a rózsával a dicsőítés
fogalmát jelezték.

A rózsa azonban nemcsak színével és elbájoló illatá-

Czikkiró úgy akarja a dolgot feltüntetni, mintha
a vártemplom egyáltalában szóba sem kerülhetne és
mintha azt csak az eperjesiek hozták volna szóba nagy
rava-zul. Hát ez nem áll. Az eperjesiek ebbe a kér-
ésbe akkor még egyáltalán nem folytak be. A vár-
templom pedig az egyedüli méltó hely a hamvak el-
helyezésére. Tévedés azt hinni, hogy ez a végrendelet
ellen lenne. Mivelhogy a végrendelet «templomról» és
nem «kápolnáról» szól. Evangélikus szempontból nin-
csen különbség a kettő között. A kápolna kis templom.
És a templom nagy kápolna. Ennyi az egész. Hivat-
kozhatom Thaly Kálmánra, a ki többször kijelentette,
hogy ő a legméltóbb és a végrendeletnek legmegfele-
lőbb helynek ezt a kápolnát tartja. *Hissen csak ter-
mészetes, hogy ha Thökölly Késmárkon alusssa örök
álmát, akkor csak jussa van a saját várához.*

Tehát tessék oda. Igen ám, de ezt a kápolnát
jelenleg a katolikus egyház vindikálja magának. A
czikkiró szerint övek már kétszáz év óta. Az igazság
szerint azonban csak 1745. óta. De akkor is azzal
adták át a késmárkiak a vártemplom kulcsait a páter
priornak, hogy ebből semmiféle jogigény nem támadhat.
A minthogy az 1832-ben tartott canonica visitatio
alkalmával a vártemplomot nem is leltározták. Tehát
a katolikusok azt maguknak nem vindikálták, hanem
városi birtoknak tekintették.

Ebben az irányban kellene tehát eljárni. És, hogy
eredményre a felvetett eszme nem vezetett, az nem
«érdeme» Késmárk városának. Ó nem! És pedig két
okból. Mert egyáltalán nem lenne «érdem», ha ebben
az irányban lépéseket nem tettek volna. És másodsor,
mert a késmárkiak eljártak a dologban hiszen voltak
Párvy szepesi püspöknél. Talán ép, en maga a kép-
viselő úr is! De, sajnos, kellő eredmény nélkül.

Tehát ki akadályozza a dolgot? Az eperjesiek?!
És ebben az ügyben Zsilinszky Mihály volt állam-
titkár nem az «eperjesiek kultuszminiszterének»: Berze-
viczy Albertnek az iniciatívájából járt ott, és nem
azért, «hogy a felekezeti gyűlölködés úszkát beledobja
Késmárk városába». Hanem fenn járt egyenesen Thaly
Kálmán kezdeményezésére.

Miután a késmárkiak a vártemplommal nem tud-
tak boldogulni, elővették az új evangélikus templomot.
Ez pedig igenis tűzveszélyes. Igenis ormótlan. De ha
nem is volna az, van egy más hibája. Az új templom
t. i. már csakugyan nem felel meg a végrendeletnek,
mert ez a templom már nem fekszik a «kulcsos» város-
ban, vagyis a várfalakon belül, hanem azokon kívül,
a régi vár-árokban. Mindezeketől eltekintve azonban,
lehetetlenség a nagy szabadsághóst a saját vára mellé
temetni. Örök bizonyosságul annak, *hogy ime, mind-
haiba, az őseinek kriptájából ő mégis örökre ki van
szarva.* Ha már nem tudjuk keresztülvinni azt, a mi
a legmegfelelőbb lenne, akkor legalább maszkirozzuk
a dolgot, a mennyire csak lehet!

A régi fatemplom, mint felette tűzveszélyes, termé-
szetesen egyáltalán nem kerülhet szóba.

*A dolog tehát úgy áll, hogy Késmárkon csakis a
várkápolnában lehetne a nagy hőst méltó módon el-*

temetni. És akkor Eperjes elhallgat. De minden más
helynél elsőbbsége van Eperjesnek.

III. Hol az erkölcsstelen politika?

Annak idején, mikor az egész ügy legelőször került
szóba, Thaly Kálmán a Műemlékek Országos Bizottsá-
gában Thökölly végrendeletével a kezében azt mon-
dotta, hogy a kurucz királyt csak a két város egyi-
kében lehet eltemetni: Késmárkon vagy Eperjesen!
Tisza István miniszterelnök akkor — úgy tudom —
tisztán Prónay Dezső bárónak, az ág. h. ev. egyház-
egyetem felügyelőjének meghallgatása után Késmárk
mellett foglalt állást. De természetesen, azzal a feltétellel,
ha a hamvak ott «méltó helyet nyerhetnek el». Bizo-
nyos, hogy Tisza nem tudta, hogy a késmárki evang-
gelikusok milyen méltósággal vannak, és hogy a vár-
templom most nem az ágostai hitvallást követőké.

Ebben az időben az EPERJESI LAPOK-ban dr. E. Nagy
Olivér tollából egy vezércikk jelent meg, melynek az
volt a tartalma, hogy a kérdés még végleg eldőntve
nincsen, tehát mozduljon meg Eperjes is. Erre azon-
ban nem reagált senki. Eperjesen nem törődött senki
az ügygel, és Eperjes érdekében nem járt közbe
senki, egészen az elmúlt nyárig. Ekkor ugyanis —
1905. július elején — a fővárosi lapok azt a hírt hoz-
ták, hogy a Műemlékek Országos Bizottsága, miután
megállapította, hogy Késmárkon elvárhatatlan nehé-
ségek merültek fel, a másodsorban proponált Eperjes
felé fordult. És ilyen értelemben tett előterjesztést a
miniszternek.

Történt pedig ez Eperjesnek minden közbenjárása
nélkül. Tehát «nem ijesztgettük meg» Thaly Kálmánt.
És nem «terrorizáltuk» a Műemlékek Országos Bizott-
ságát. Különben tessék megkérdezni tőlük!

Ellenben Burgány képviselő úr egészen Gasteinba
utána ment Thaly Kálmánnak és ennek az eljárásnak,
ügylátszik, megvolt az a hatása, hogy a kiváló tudós,
a ki előbb hallani sem akart a késmárki új templom-
ról, most kibékült vele, oly feltétellel, ha ahhoz egy
megfelelő stílszerű és tűzbiztos kápolnát építenek. Hogy
azonban Thaly Kálmán a Török Aurél társaságában
megtartott helyszíni szemle után, melyben szakértők-
ként Majunke Gedeon szepesszombati, Schwarcz Kornél
késmárki és Höpfner Guidó löcsei születésű budapesti
építészek — «nota bene csupa szepességi ember» —
vettek részt, azt jelentette volna ki, hogy a «hallottak
és látottak után szó sem lehet arról, hogy a Thökölly-
hamvak ne Késmárkra hozassanak», az nyilvánvaló
tévedés, melyet Thaly Kálmán a NYUGATMAGYARORSZÁGI
HIRADÓ-ban maga czáfolat meg. E szerint a czáfolat sze-
rint Thaly Kálmán csak azt mondotta, hogy «Késmárk
városa bir a legtöbb jogigénnyel, azonban az új evang-
gelikus templomot mai állapotában tűzveszélyes fa-
plafondjával egyáltalában nem tartja alkalmasnak a
szent ereklyék befogadására. Thaly szerint egyébként
így nyilatkozott a három szakértő építész is.

Miután a dolgok így állottak, Eperjes kötelességé-
nek ismerte, hogy az ő másodszületői jogait érvénye-
sítse. A szükséges intézkedések megtételére Eperjes
szab. kir. város közgyűlése dr. Csatory Ágostnak, az
eperjesi függetlenségi-párt elnökének az indítványára

szín képviselte ártatlanságba a gazdag élet változatos
játéka bele akarna tekinteni, vagyis e virágok vegyes
érzelmeit keltenek. Így pl. a *hovvirág* (Galanthus nivalis)
fehér virágjában látható finom zöld csíkok a közeledő
tavaszi pompa reményét ébresztik fel lelkünkben. Az
almavirág fehér színéből kikandikáló bíborszín a félnk
szerelem jelképét szolgál, az *oleander* virága a hallgató
szerelem, a *varacskevirág* pedig a szemérmesség jel-
képe. A *rossasszínű virágok* közül a legjelentősebb volt
minden időben a *mandola virága*, mert azt tartották
róla, hogy csodálatos módon és összhangban egyesül
és kiegyenlítődik benne mindaz, a mi mint ártatlanság
a fehér liliomban és mint legfőbb szerelmi mámor a
rózsában kifejezésre jut. Ez az oka, hogy a középkor
a mandolavirágot Máriával, a belőle keletkező mandola-
magot pedig Krisztussal azonosította.

De a mandolavirág más okból is nevezetes. A régi
zsidók ugyanis a mandolafát, minthogy igen korán
virít, «a korai»-nak (schaked) nevezték s a korai fel-
kelésnek, az éberség és buzgóság jelképének tartották,
sőt e jelentését egyes műtárgyakon is érvényesítették.
Úgy Jeremiás próféta, valamint Áron főpap virágzó
mandolavesszője az éberségre akar figyelmeztetni.

Sirolin Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Mint hogy értékesen utánzókat is kínálnak, kérjen mindenképp
„Roche” eredeti csomagolást.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt).

„Roche”
Egyszerű orvosi rendelésre a gyógyszerüzlet-
ben. — Ára tégelyenként 4.— koron.

az eperjesi ág hitv. ev. egyházzal és a Kollégiummal karöltve bizottságot küldött ki. Ez álláspontját memorandumban kifejtve, azt az összes illetékes faktoroknak átnyújtotta. Történt pedig ez október 26-ikán.

Ezenközben a Műemlékek Orsz. Bizottsága ülést tartott és a késmárkiak újabb előterjesztésére, mely a tűzbiztos kápolna körül forgott, kimondotta, hogy hát ilyenformán már Késmárkon is el lehetne helyezni a hamvakat. Döntsen a két város között a kormány. Ez történt október 12-ikén. Csak hogy időközben a Bizottság júliusi határozata értelmében a kormány már az eperjesi tervhez járult hozzá és ilyen értelemben tett előterjesztést a királynak is. *O Felsége pedig ezen előterjesztést tudomásul vette. A «törvényerejű» megállapodás ekkor tehát már mellettünk szót. És mi nem annak a megdöntésén, de fenntartásán fáradoztunk.*

Hol van tehát az erkölcsetlen politika? Abban-e, hogy Szmrecsányi Jenő, a mi képviselőnk, is fáradozott az ügy érdekében? Hiszen Burgyán képviselő úr is fáradozott?

Abban-e, hogy a kormányhoz is fordultunk? Hiszen a késmárkiak éppen Thaly Kálmán indítványára szintén elhatározták, hogy a templom tűzmentessé tételénél támogatásra kérik fel a miniszterelnököt!

Abban-e, hogy a lutheránus egyház a katolikus Szmrecsányi támogatását kérte ki? Hiszen Burgyán képviselő úr is katolikus és szintén támogatta a késmárki ev. egyházat.

Abban-e, hogy tanácsért Berzeviczy Alberthez, Eperjes állandó jóakarójához is fordultunk? Berzeviczyhez, a ki minden kulturális és társadalmi ügyben mindig szívesen támogatott bennünket eperjesieket nagybecsű útbaigazításával, a kihez minden kulturális és társadalmi ügyben *pártkülönbség nélkül* mindig bizalommal fordultunk? És Berzeviczy Albert szíves volt tisztán a mi kérelmünk folytán tájékozódni az ügy állásáról, melynek *újabb fázisait* a mi kérdésünk — tehát október eleje — előtt *nem is ismerte*. Hiszen a nyarat távol a politikától Berzeviczén töltötte volt!

Vagy talán abban, hogy mi soha téves információk alapján előkelő fővárosi sajtóorgánunkban ferde világtításba a késmárkiakat nem helyeztük?

Mert én ugyan Burgyán Aladár képviselő úr teljes jóhiszeműségét nem vonom kétségbe. De ilyen súlyos vádaknak az ország színe előtt való közzétételénél azoknak alaposágáról meggyőződni — *kötelesség!*

Egyébként béke velünk! **Dr. Flórián Károly.**

VÁRMEGYÉNK ÉS VÁROSAINK.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Ő császári és apostoli királyi Felsége f. hó 6-ikán kelt legfelsőbb elhatározásával br. Ghillány Imrét, vármegyéink főispánját ezen állásától — buzgó szolgálatának elismerése mellett — saját kérelmére felmenteni méltóztatott. Ezen ténynek tudomásul vétele és a búcsúvétel módzatainak megállapítása czéljából Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága 1906. évi január hó 3-ikán d. e. 11 órakor a vármegyei háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

A legfőbb érzelmeket tehát egyrészt a fehér liliom, másrészt a róza bíbora juttatja kifejezésre; ez annak az alapja, hogy a középkorban a rózsát a Nappal és az arannyal, a liliomot pedig a Holddal és az ezüsttel állították páronalba. Miként az ezüst, mint a tisztaság jelképe, a papi koronához méltó anyag volt, az arany pedig, mint a legbecsebb fém, fejedelmi jelvényül szolgált: így képviseli a fehér liliom a papi, a bíborszínű róza pedig a királyi méltóságot. De a gyakorlati élet is elismeri e két növény nagy jelentőségét; ha pl. menyasszonyt akarnak díszíteni, fehér és piros rózsát szokás használni; a fehér róza helyett *narancs*, vagy *mirtuszvirágot* is használnak. A Keleten a friss piros róza ellentétéként jázmin használnak, sőt a legtöbbször igen heves érzelmeik kifejezésére nem is érik be a rózsával, hanem helyette a *gránátalma* sötétpiros virágát használják.

A sötét, vagy kékes-zöld színhez nemcsak külsőleg, hanem a vele kapcsolatos hangulatok és érzelmeik tekintetében is legközelebb áll a *kék szín*; ez oly hangulatot jelent, a mely magával megelégedetten, kifelé közönyösnek tűnik fel. Különösen az élénk-kék az, mely a lélek ábrándozó, boldog nyugalma fejzi ki. Ez okból a *szigorált* (Veronica) és a *búsavirágot* a hűség, a *majörágot* (Hepatica triloba) a bizalom és a kék virágú *öröksöldet* (Vinca) a tartós barátság szimbólumának szokás tekinteni. Ugyanezt jelzi a *nefelejcs*, továbbá a *kék katáng* (Cichorium Inthybus) is. Ez utóbbi növény azért is fontos, mert az ősi germánok is fölkarolták; szerintök ugyanis annak az emlékére nőtt, hogy Freya istennő az út szélén a férjére várakozott. Ez alapon a keresztény monda is fölkarolta; e szerint a kék katáng

Felsőmagyarországi szociálista kongresszus Kassán.

Felsőmagyarország szociáldemokrata munkásságának képviselői decz. 25. és 26-ikán összejutottak Kassán a vármegyei közgyűlési termében, hogy a kongresszusi napirendet megvitassák.

A kongresszuson a következő városok voltak képviselve: Miskolc 3, Sátoraljajhely 8, Lőcse 2, Igló 1. Diósgyőr 1, Eperjes 3, Ungvár 5 és Kassa 21 küldöttel.

A kongresszust decz. 25-ikén reggel nyitották meg, Preusz Mór üdvözölte a megjelenteket és Német Vilmos korelnöke mellett megválasztották az elnökséget.

Az első napon Horváth Fülöp (Kassa) és Henning (Lőcse) elnököltek és Kállay Géza (Miskolc) és Seiden Ármán (Kassa) vezette a jegyzőkönyvet. Ez a nap a kassai és vidéki szervezetek jelentésével telt el. Preusz Mór (Kassa) a titkári és Stier Béla (Kassa) a pénztári jelentést tartotta meg, a kiküldöttek közül pedig Kállay Géza (Miskolc), Werner Ernő (Sátoraljajhely), Moderer Ferencz (nyomdászok szervezete), Czegléd Pál (cipészek), Szalay József (Igló), Német Vilmos (Ungvár), Bartus János (vas- és fémmunkások), Zwolanek Antal (festő), Friedmann Mór (sátoraljajhelyi nyomdászervezet), Schwarcz Béla (sátoraljajhelyi famunkások), Stern Hermann (sátoraljajhelyi cipészek), Kálmáncsehi József (sátoraljajhelyi építőmunkások), Schmidt József (Lőcse), Dragon János (építőmunkás), *Orosz János (Eperjes)* stb. ismertették a politikai és gazdasági mozgalmak fejlődését. A jelentések mind abban csúcsosodtak ki, hogy a szervezkedést egyrészt a hatóságok önkénykedése és törvénytelenége, másrészt a teljesen papi befolyás alatt álló analfabéta nép sötét tudatlansága és a tót szónokok hiánya akadályozza meg. Ezután Horváth Fülöp (Kassa) referált az állandó párttitkárság felállításáról, a mely Kassa székhellyel Abaúj-, Zemplén-, Szepes-, Sáros-, Ung-, Bereg-, Liptó-, Borsod- és Gömörmegyére terjedne ki.

Élénk vita után a párttitkárság felállítását elvből elhatározták, Borsod és Gömör azonban csak ideiglenesen és föltételeken lép be, mert Miskolc székhellyel egy tiszai terület alakítása is tervbe van véve.

Ezután Preusz Mór (Kassa) a megyei agitáció és szervezkedés kérdését adja elő, a melynek során az a vezető-elv jut érvényre, hogy ezentúl nem a népgyűlésekre, hanem a politikai és gazdasági szakszervezetek belső kiépítésére és gyarapítására, továbbá a pártsajtó terjesztésére kell gondot fordítani.

Másnap, decz 26-ikán Stier Béla (Kassa) és Sorger János elnököltek, jegyző volt Werner Ernő (Sátoraljajhely) és *Orosz János (Eperjes)*. Az indítványokat tárgyalták, a melyek közül érdekes az, hogy ezentúl évenként karácsonykor kerületi kongresszust tartanak, a melynek helyét a pártvezetőség fogja megállapítani. Ezt elfogadták. Ezután Buchinger Manó (Budapest) mondott higgadt és komoly hangú beszédet a választási jog kérdéséről, délután pedig Vanczák János a klerikalizmus veszedelméről Mindkettő tiszteletes hangja által tünt ki a szociálista népszónokok ismét imparámentáris modorával szemben.

a keresztsháborúból visszaérkező, szeretőjét váró leányból keletkezett. Így hát a kék katáng szimbolikus jelentésének mélyebb alapja van.

A kék szín jelentése azonban változik, ha más szín, pl. a piros keveredik közéje; e mellékszín a kéknek alapjelentését módosítja és változtatja, még pedig a piros szín jelentésének megfelelően. Így pl. az *orgonafa* virágát egyrészt a kék alapszínnek megfelelően a szelid nyugalom és szeretetreméltóság, másrészt a benne levő piros szín alapján a szerelem első megnyilatkozásának tekintik. Rendszerint attól függ, hogy a kék vagy a piros szín domborodik-e ki jobban a keverékből. Ha a kék emelkedik ki, akkor *ibolyaszín* keletkezik, mint pl. a *tavaszi ibolyánál*, mely a szeretetreméltóság és szerénység szimbóluma; ha azonban a piros szín lép előtérbe, akkor az ibolya jelentésének ellenkezője, a legszerénytelenebb önhittség szimbóluma: a *bassaróssa* áll elő.

A főbb színek közül említendő még az *aranyárga szín*, mely, mint a kék szín is, nyugalmat jelent, csak hogy ez a szép szín alig található a szabad természetben, legtöbbször vagy a zöld, vagy a vörös szín rí ki belőle; ilyenkor a mellékszínnek is hatnak a virág szimbolikus jelentésére. Így pl. a *zöldessárga* virágok az irigységet jelzik, pl. a *sárga róza*; a fényes szirmú *sárga boglárka* (Ranunculus) arczatlanságot és állhatatlanságot jelez; a *narancssárga szín*, mely tulajdonképpen a sárga- és vörösnek a keveréke, a féltékenységet jelenti.

A *tavaszi kankalin* (Primula) más elbírálás alá esik: büszke, sárga virága merev kocsánon égfelé tekint, ezért az önbizalom és őszinteség kifejezésére szolgál a hit virágának is nevezik.

(Folyt. köv.)

Ezután megválasztották az új pártvezetőséget, a melynek tagjai lettek: Csapó Sámuel, Hamburger Béla, Horváth Fülöp, Preusz Mór, Stier Béla, Virányi Bernát dr. és Zwolanek Antal. Az ellenőrzési bizottság tagjai lettek: Seiden Ármán, Dragon István, Klampár Béla, Moderer Ferencz és Rossik Károly.

Buchinger Manó és Preusz Mór zárószava után a kongresszus a munkás-dal hangjai mellett ért véget.

Újévi üdvözetek megváltása.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet javára kibocsátott aláírási ívek közül eddig — az alul kitett határnapig — a következők érkeztek vissza:

Dr. Vályi János v. b. t. t., püspök úr ívén:
Dr. Vályi János 10 korona.

Hoffmann Mór kir. tanácsos, kir. pénzügyigazgató úr ívén:

Hoffmann Mór 5 kor., Pehovits Ágoston 2 kor., Petrovay Gyula 2 kor., N. N. 40 fill., Kvitkovszky Ignác 2 kor., N. N. 20 fill., Herczeg Károly 2 kor.; *összesen 13 korona 60 fillér.*

Tahy József, sárosvármegyei alispán úr ívén:

Tahy József 4 kor., Dobay Béla 1 kor., Bánó Aladár 4 kor., dr. Dobay Zsigmond 4 kor., dr. Balpataky Imre 2 kor., dr. Máriássy Béla 4 kor., Rakovszky Elek 2 kor., Péchy Oszkár 2 kor., dr. Semsey Olivér 2 kor., Dvortsák Győző 1 kor., Tahy Gyula 1 kor., Vilcz János 2 kor., dr. Ferbstein Márk 2 kor.; *összesen 31 korona.*

Dr. Grynaeus Géza kir. tvszéki elnök úr ívén:

Dr. Grynaeus Géza 5 kor., dr. Körtvélyessy Dezső 4 kor., Urbán Gyula 5 kor., Újházy Árpád 5 kor., Uhlarik Mátyás 5 kor., Kádas Miklós 4 kor.; *összesen 28 korona.*

Eperjesi kir. járásbíró ívén:

Keczer Imre 2 kor., Fekete Imre 2 kor., Holénia Lajos 2 kor.; *összesen 6 korona.*

Eperjesi kir. ügyészség ívén:

Fuhrmann Imre 5 kor., Fest Géza 2 kor., Bánóczy Zoltán 1 kor.; *összesen 8 korona.*

M. kir. államépítészeti hivatal ívén:

Dóbiás Ede 3 kor., Imre Géza 2 kor., Windholz Márk 2 kor.; *összesen 7 korona.*

Kubinyi Albert úr ívén:

Kubinyi Albert 4 kor., Libay Miklós 3 kor., Schönwiesner János 2 kor., Uhlig Arthur 2 kor., Scholze Károly 2 kor., Krantz Zoltán 1 kor., Dessewffy Lajos 2 kor., Oszwald Károly 2 kor., dr. Breyer Adolf 2 kor., Kósch Árpád 2 kor., Schöpflin Géza 2 kor., Draskóczy Lajos 3 kor.; *összesen 27 korona.*

Kubinyi Aurél ügyvédi kamarai elnök úr ívén:

Kubinyi Aurél 4 kor., dr. Engländer Emil 2 kor., dr. Liska Mihály 1 kor., dr. Müller Bertalan 2 kor., dr. Rosenberg Mór 2 kor., dr. Maibaum Arthur 2 kor., Klefner Gyula 2 kor., dr. Ferbstein Károly 2 kor., dr. Rosenberg Teofil 2 kor., dr. Böhm Aladár 2 kor., dr. Weiszer Emil 2 kor., dr. Kakúsz Béla 2 kor., dr. Turkinák Aladár 2 kor., dr. Szehtlo János 2 kor., dr. Oszwald Tivadar 2 kor., dr. Propper Adolf 2 kor., dr. Rosenthal Adolf 2 kor., dr. Schmidt Gyula 4 kor.; *összesen 39 korona.*

Az áll. tanítónőképző-intézet ívén:

Dúzs Mária 2 kor., Mikler Szeréna 1 kor.; *összesen 3 korona.*

Berzeviczy Rezső girálti főszolgabíró úr ívén:

Berzeviczy Rezső 4 kor., Stanczel Géza 2 kor., Árpád Gyula 2 kor., János Márton 1 kor., Deme Ferencz 1 kor., Tornai Ödön 1 kor., Horovitz Arthur 2 kor.; *összesen 13 korona.*

Dr. Piller Dezső lemeszi főszolgabíró úr ívén:

Szekeress Dezső 2 kor., Dudinszky György 1 kor., dr. Piller Dezső 5 kor., ifj. Klauszer Kálmán 2 kor., dr. Kádas Miklós 2 kor., Kovács János 1 kor., Schiller János 1 kor., Fűzy Alajos 2 kor., Újházy Iván és neje 8 kor.; *összesen 24 korona.*

Kőszeghy Ádám felsővízközi főszolgabíró úr ívén:

Kőszeghy Ádám 3 kor., Zima Miklós 1 kor., Szepesházy Imre 4 kor., Adamik Géza 1 kor., dr. Springer Zoltán 1 kor., dr. Eisner József 2 kor., László Ede 1 kor.; *összesen 13 korona.*

Szarmáry Géza bártfai főszolgabíró úr ívén:

Szarmáry Géza 2 kor., Passuth Ferencz 2 kor., Vrablovich Géza 2 kor., Sztoklász József 50 fill., dr. Blumenfeld Ármán 1 kor., Jezsek József 1 kor., Máthé Ede 1 kor., Szavkulics László 1 kor., Jurascsik Győző 1 kor.; *összesen 11 korona 50 fillér.*

Rhody Alajos bártfai polgármester úr ívén:

Korányi Antal 3 kor., Mosászky Béla 1 kor., Kanarik Illés 1 kor., Rhody Alajos 3 kor.; *összesen 8 korona.*

Eiszelt Antal kisszebeni polgármester úr ívén:

Kisszeben város 5 korona.

Farkas Lajos, eperjesi takarékpénztári vezérigazgató úr ívén:

Farkas Lajos 3 kor., Vogel Béla és neje 2 kor., Mussoni Antal 2 kor., Barcs Jenő 2 kor.; *összesen 9 korona.*

...partvezetőséget, a mely-
muel, Hamburger Béla,
ier Béla, Virányi Bernát
enőrzési bizottság tagjai
István, Klampár Béla,
ároly.
Mór zárószava után a
ngjai mellett ért véget.

megváltása.

...Nőgyelet javára ki-
ddig — az alul kitett
rkeztek vissza:

...püspök úr ivén:

...os, kir. pénzügyigaz-

...ovits Ágoston 2 kor.,
40 fill., Kvitkovszky
erczeg Károly 2 kor.;

...yei alispán úr ivén:

...y Béla 1 kor., Bánó
mond 4 kor., dr. Bal-
Béla 4 kor., Rakovszky
or., dr. Semsey Olivér
Tahy Gyula 1 kor.,
stein Márk 2 kor.;

...zéki elnök úr ivén:

...Körtvélyessy Dezső
házy Árpád 5 kor.,
liklós 4 kor.; össze-

...én:

...Imre 2 kor., Holénia

...:

...Géza 2 kor., Bánóczy

...al ivén:

...a 2 kor., Windholz

...liklós 3 kor., Schön-

...ur 2 kor., Scholze

...or., Dessewffy Lajos

...Breyer Adolf 2 kor.,

...za 2 kor., Draskóczy

...arai elnök úr ivén:

...lender Emil 2 kor.,

...er Bertalan 2 kor.,

...baum Arthur 2 kor.,

...ein Károly 2 kor.,

...hm Aladár 2 kor.,

...akúsz Béla 2 kor.,

...sztehlo János 2 kor.,

...opper Adolf 2 kor.,

...midt Gyula 4 kor.;

...ivén:

...réna 1 kor.; össze-

...zolgabíró úr ivén:

...ancel Géza 2 kor.,

...ton 1 kor., Deme

...or., Horovitz Arthur

...zolgabíró úr ivén:

...zky György 1 kor.,

...zer Kálmán 2 kor.,

...nos 1 kor., Schiller

...Újházy Iván és neje

...zolgabíró úr ivén:

...klós 1 kor., Szepes-

...1 kor., dr. Springer

...2 kor., László Ede

...zolgabíró úr ivén:

...h Ferenc 2 kor.,

...sz József 50 fill.,

...sek József 1 kor.,

...ó 1 kor., Jurascsik

...50 fillér.

...ester úr ivén:

...zky Béla 1 kor.,

...3 kor.; összesen

...rmester úr ivén:

...kpénztári vezér-

...a és neje 2 kor.,

...2 kor.; összesen

A Nagysárosi Múmalom R.-t. ivén:

Bielek László és neje 4 kor., Raisz Viktor 3 kor.,
Ferdinkó Béla 1 kor., Bielek Zoltán 1 kor., Poloczek
Arthur 1 kor.; összesen 10 korona.

Az eperjesi posta-, táviráda- és távbeszélő-hivatal
tisztkara: 7 kor. 70 fill.

Az Eperjesi Ipartestület elnöksége ivén:

Eperjesi Ipartestület 10 korona.

Az egyleti pénztáros ivén:

Gombos Alajos 2 kor., Tahy-Tahy Paula 3 kor.,
Thrór Gyula 2 kor., dr. Horváth Ödön 10 kor.,
dr. Répássy György 5 kor., König Sándor (Sóvár)
5 kor., Both Gyula 4 kor., dr. Mosánszky Titusz
3 kor., Kassay István 2 kor., özv. Bohrandt J. Vilmosné
és fia 2 kor., Zajcz Tivadar és neje 2 kor., Sikorszky
Endre (Töltészék) 3 kor., Schroeffer Antal 2 kor.,
Putschalkó Marianne 1 kor., Radvány Kálmán 4 kor.,
Szinyei Merse István 5 kor., Divald Lajos 2 kor.,
Zavatzky Szilárd 4 kor., Melczter Gyula 2 kor., özv.
Kösch Frigyesné 4 kor.; összesen 67 korona.

Úsz Antalné (Alsókubin) 2 korona.

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hiva-
talanosan nyugtázzuk, fogadják a nemesszívú adakozók
a Sárosvármegyei Jótékony Nőgyelet legfőbb hálás
köszönését, nemkülönben legbensőbb szerencse-
kívánatait az új esztendőre.

Eperjes, 1905. évi december hó 31-ikén.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőgyelet nevében:

Elnök helyett:
Kösch Árpádné s. k., Oszwald Károly s. k.,
titkár.
Kösch Árpád s. k.,
pénztáros.

HIREK.

**Tiszteletteljesen kérjük t. előfzetőnket,
különösen pedig a régi hátralékosokat,
szíveskedjenek az előfzetést mielőbb meg-
újítani, illetve hátralékaikat postafordul-
tával beküldeni.**

Az Eperjesi Lapok kiadóhivatala.

— **Főispánunk felmentése.** A király a belügy-
miniszter előterjesztésére báró Ghillány Imrét, Sáros-
vármegye főispánját, buzgó szolgálatának elismerése
mellett, saját kérelmére felmentette. A királyi kézirat
Bécsben december 6-ikán kelt.

— **Új főispán.** A király *Bornemissa* Ádám cs. és
kir., kamarást Sárosvármegye főispánjává kinevezte.

— **Határrendőrségi kinevezések.** A belügy-
miniszter az 1903: VIII. t.-cz. alapján szervezett határ-
rendőrséghez kinevezte kapitányokká a VIII. fizetési
osztályba: Úsz Antal eperjesi lakos, nyug. árszékeli
elnököt, Bánó Iván eperjesi rendőrkapitányt; fogal-
mazókká: Stancel Géza girálti és Mandics Dezső
kőrösmezői szolgabíró; segédfogalmazóvá: Lám Dezső
nemesztői szolgabíró; gyakornokká: Körtvélyessy
Zoltán eperjesi lakos, végzett joghallgató; rendőr-
felügyelőkké: dr. Wrublovsky Nándor eperjesi lakos
ügyvédjelöltet és Molitorisz Lajos eperjesi városi tiszt-
viselőt; biztosokká: ifj. Semsey Boldizsár eperjesi lakos,
végzett joghallgató, Krajcsovich Rezső bártfai lakos,
Pándák Jenő girálti lakos, díjnokot.

— **Áthelyezés a honvédség kötelékébe.** *Reigel*
István cs. és kir. 18. hadosztály-tüzérezredbeli tart.
hadnagyot, valamint *Füle* Antal és *Bodszedek* Ferencz
67. gyalogezredbeli tart. hadnagyokat a honvédség
kötelékébe helyezték át, dr. *Marschalko* Elemér, *Bielek*
Zoltán 67. gy.-ezredbeli tart. hadnagyokat a 9. honvéd-
ezred tartalékába, dr. *Bielek* István 67. gy.-ezredbeli
tart. hadnagyot a 16. honvédezred tartalékába, *Majunke*
János és *Felencsik* Károly 67. gy.-ezredbeli tart. had-
nagyokat a 15. honvédezred tartalékába, dr. *Radvány*
Károly 17. hadoszt.-tüzérezredbeli tart. hadnagyot az
1. honvédezred tartalékába, *Schreier* József 18. had-
osztály-tüzérezredbeli tart. hadnagyot a 9. honvédezred
tartalékába, *Zimmermann* Károly dr. 18. hadosztály-
tüzérezredbeli tart. segédorvost a 3. honvédezred tar-
talékába, *Szász* Géza dr. 16. helyőrségi kórházbeli
segédorvost a 9. honvédezred tartalékába helyezték át.

— **Eljegyzések.** *Kéler-Szalai* László honvéd-
főhadnagy Kassán eljegyezte *Varjassy* Margitot, *Varjassy*
Ferencz kúriai bíró leányát Budapesten.

Bohrandt Lajos eperjesi kereskedő decz. 25-ikén
jegyezte el *Szolkóvy* Jankát Iglón.

— **Halálozás.** *Esstel* Samu nyug. kir. pénzügyi
tanácsos decz. 28-ikán, életének 83-ik évében Eper-
jesen elhunyt. Temetése decz. 30-ikán volt az ágostai
evangelikus szertartás szerint.

— **Az eperjesi ügyvédi kamara közhírré teszi,**
hogy *Schulek* Gusztáv eperjesi ügyvédet elhalálozása
miatt a kamara ügyvéd-névjegyzékéből törölte.

— **Ipartanács.** A kereskedelmi és iparkamara
legutóbbi közgyűlésén az 1884: XVII. t.-cz. 175. §-a

alapján a Sárosvármegye törvényhatóságának kebe-
lében alakítandó ipartanácsba megválasztotta rendes
tagokul: Kösch Árpád kereskedőt és Princz Antal ipa-
ros, eperjesi lakosokat; póttagokul: Holénia Béla ke-
reskedőt és Kobilitz Frigyes iparost, eperjesi lakosokat.

— **A kir. kath. főgimnáziumban** a tifusz-járvány
miatt, a f.évi 9652. sz. alispáni intézkedés értelmében,
az előadások 1906. évi január 20-ikáig szünetelnek.
As igazgatóság.

— **A tifusz-járványnak** eddig úgy látszik még nem
sikerült gátat vetni. A városi főorvosnál bejelentett
megbetegedések száma több a nyolcvannál.

— **Közgyűlés.** Az *Eperjesi Társadalmi Egylet*
decz. 26-ikán d. u. 3 órákor tartotta meg évi rendes
közgyűlését *Kubinyi* Albert elnökle alatt. A köz-
gyűlést, melyen számos tag jelent meg, az elnök szí-
vélyes beszéddel nyitotta meg, kegyeletesen emlékez-
vén meg az évközben elhunytakról, különösen *Palugyay*
Gusztávról, az egyesület buzgó választmányi tagjáról.
Ezután megtörténtek a választások. Megválasztották
nagy lelkesedéssel elnöké: *Kubinyi* Albertet, az igaz-
gatóválasztmány rendes tagjaivá: *Balpataky* Imre dr.-t,
Bielek Lászlót, *Breyer* Adolf dr.-t, *Farkas* Lajost,
Gombos Alajost, *Ghillány* Imre bárót, *Horovitz* Gyula
dr.-t, *Kösch* Árpádot, *Maléter* Árpádot, *Mikler* Károly
dr.-t, *Propper* Adolf dr.-t, *Schmidt* Gyula dr.-t, *Tahy*
Józsefet, *Urbán* Gyulát. Póttagok lettek: *Grynaeus*
Géza dr., *Uhlarik* Mátyás, *Ghillány* György dr. és
E. Nagy Olivér dr. A számvizsgáló-bizottság tagjaivá
megválasztották: *Farkas* Lajos elnökle alatt *Breyer*
Adolf dr.-t, *Maléter* Árpádot, *Nádaskay* Sándort. Le-
tárgyalta a közgyűlés az 1905. évi számadásokat is,
melyek 7123 kor. 93 fill. bevétel mellett 6993 kor.
44 fillér kiadást tüntetnek fel, tehát 130 kor. 49 fill.
felesleggel zárulnak. A közgyűlés megadta *Kösch* Árpád
pénztárosnak a felmentést és neki buzgó működésé-
ért köszönetet szavazott. Az 1906-ik évi előirányzat
7346 kor. 49 fill. bevétellel szemben 7269 kor. 66 fill.
kiadást tüntet fel. A lapok megrendelésénél némi vitát
idézett elő dr. *Rosenberg* Mór indítványa, a ki a
MAGYAR SZÓ kiküszöbölését proponálta. A közgyűlés
az indítványt szótöbbséggel mellőzte. Több tárgy nem
lévén, a közgyűlés véget ért.

— **Szilveszter-esték.** A *Függetlenségi Pártkör*
saját helyiségében decz. 31-ikén családi összejövetelt
rendez, melyen vendégeket is szívesen látnak. — Ha-
sonlóan szilveszter-estét rendeznek a *Gellért testvérek*
is a városi Vigadó helyiségeiben, sétahangversenynyel
kapcsolatban. A zenét a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred
zenekara szolgáltatja.

— **Tájékoztató.** A Magyarországi Kárpátgyesület
Eperjesi Osztálya 1906. évi január 14-ikén *egynapos* téli
kirándulást rendez Tátralomnicra és Tátrafüredre.
Programm: indulás Eperjesről reggel 5 ó. 05 p.-kor.
Érkezés Tátralomnicra 9 ó. 35 p.-kor. Tátralomnic
és Matlárháza megtekintése. 1 órákor társasbéd a
Palota-szállóban. 2¹/₂ órákor norvég szánokon Tátra-
füredre. Tátrafüred megtekintése. 4¹/₂ órákor uzsonna
a Grand Hotelben. 5¹/₂ órákor szánokon Poprádfelka
állomásra. Itt 7 órákor vacsora étlap szerint. Indulás
8 ó. 53 p.-kor. Megérkezés Eperjesre 11 ó. 50 p.-kor
éjjel. Költség — III. oszt. jegy alapul vételével — hozzá-
vetőleg 17 korona személyenkint. Jelentkezni lehet
Theisz A. irodájában legkésőbb január 11-ikéig bezárólag.
A jelentkezésnél 10 korona a szánok és a közös
étkezések hozzávetőleges költségeire előre fizetendő.
A ki idejékorán nem jelentkezik, az előre megrendelt
szánokra és étkezésekre igényt nem tarthat. Ruház-
kodás: meleg téli ruha, sapka (nőknek is), téli fel-
öltő és lehetőleg megfelelő utazóbunda lábzsákkal
vagy pokrócczal.

— **Karácsonyfaünnepély az árvaházban.** Meg-
ható szép ünnepélynek voltak tanúi azok kik a decz.
23-ikán d. u. 5 órákor a Sárosvármegyei Jótékony Nő-
gyelet által rendezett árvaházi karácsonyfaünnepélyen
résztvettek. A csillogó karácsonyfa előtt imádkozó
ünnepi ruhába öltözött 24 árva gyermek, körülvéve a
nőgyelet buzgó tagjai által, már magában véve oly kép,
mely nem téveszti el hatását a szemlélőre, s annak örök
emlékezetében marad. Egynehány ügyesen betanított
ének- és alkalmi versnek előadása után az egyik árva
leányka kilép és a jóltevőkhöz intézett szép versecs-
kében társai nevében hálás köszönetet mond, mire
Oszwald Károly h. titkár válaszol, s az árva gyermekek-
hez, valamint a vendégek- és nőgyeleti tagokhoz inté-
zett beszédével az ünnepély hivatalos része véget ér.
A gyermekek sietnek a karácsonyfaóhoz s a nőgyelet
buzgó alelnöke: *Kösch* Árpádné kiosztja az ajándéko-
kat... öröm és boldogság sugárik a gyermekek arz-
cán... meghatottság a vendégeknél, kik egy szép em-
lékkel gazdagabban s azon boldogító tudattal távo-
znak, hogy ezen nagy örömhöz ők is hozzájárulhattak.

— **Az Ev. Gyámint. Nőgyelet karácsonya.** Az
Eperjesi Ev. Gyámintézet Nőgyelet szokásos kará-
csontyfa-ünnepélyét decz. 23-ikán és 24-ikén tartotta
meg. Decz. 23-ikán d. u. 3 órákor a Kollégium dísz-
termében gyűltek össze az elemi és polgári leány-
iskola növendékei tanítóik s tanítónők vezetése alatt,
a hol az Ev. Gyámintézet Nőgyeletnek tagjai szép
számmal várták őket a feldíszített karácsonyfa alatt.
Bekezdő karácsonyi-ének után, melyet a növendékek
énekelték, egy polgári leányiskolai növendéknek imád-
sága következett. Majd ének s szavalatok, ugyancsak
a leányiskola növendékei részéről. Ezután *Mayer* Endre
theol. tanár s egy l. titkár szólott a karácsonyának
szimbolizáló jelentőségéről, a mennyiben annak égő
gyertyái Jézusnak tanítását s tetteit jelképezik, a ki
felvilágosította az emberiséget az Istenről, az ember-
nek hivatásáról s a szeretetről, melylyel az emberiség
iránt viseltetett s melyre példát adott. *Draskóczy* Lajos
lelkésznek szép beszéde után, melyben a karácsonyi
ünnepnek szépségére mutatott rá, következett a kará-
csontyfi ajándékoknak kiosztása. Utána egy iskolás-
fiúnak köszönő-beszéde s a gyermekek záróéneke fe-
jezte be a megható ünnepélyt. — Decz. 24-ikén délután
2 órákor az ev. Szegények-házában tartott a másik
karácsonyi ünnep, a Szegények-házában eltartott és
a városban elszórtan lakó szegények részére. Az ünnepi
beszédet itten *Liptai* Lajos tartotta tót nyelven, külö-
nösen szívükre kötve a szegényeknek az egymás iránt
való szeretetet, egyetértést s békességet. — Ebben az
esztendőben ruhaneművel ellátott az egylet 12 fiút és
7 leányt az ev. iskolából és 8 szegény asszonyt, mely
utóbbiak közül egyesek élelmiszereket vagy pénz-
segélyt is kaptak. A ruhaneműket az egyesület buzgó
választmányi tagjai varrták *Csengey* Gusztávné alelnök
lelkes vezetése mellett. A költségek fedezéséhez a
következők járultak hozzá: *Melczter* Gyuláné, *Oszwald*
Tivadarné 5—5 kor.-val; *Bielek* Lászlóné 10 kor.;
Mosánszky Gyözőné 6 korona; dr. *Sztehlo* Jánosné,
Rosenberg Hermáné, *Schroeffer* Antalné, özv. dr.
Lakner Árpádné, *Tahy* Paula 4 koronával; *Csengey*
Gusztávné, *Mayer* Gézáné, dr. *Mikler* Károlyné és
Mangesius nővérek 3 kor.-val; ifj. *Molitorisz* Istvánné,
özv. *Jármay* Béláné, *Szenássy* Sándorné, *Oeschger*
Adél Szutórisz Frigyesné, *Gamauf* Györgyné, *Mayer*
Endréné, *Peskó* Ödönné, *Farkas* Lajosné, *Várkonyi*
Mária, *Fábry* Lajosné (Nagysáros), *Vogel* Béláné,
Vasárnapi iskola és dr. *Mosánszky* Tituszné 2 kor.-
val; *Glatz* Jánosné 1 kor.; összesen 87 kor. A többit
az egylet pénztára fedezi. Ruhaneműt vagy ahhoz való
szövetet adományoztak: özv. *Palecskó* Viktorné, *Raisz*
Viktorné, *Thrór* Gyuláné, *Mosánszky* Gyözőné és
Zavatzky Szilárdné. Élelmiszereket adtak: dr. *Sztehlo*
Jánosné, *Bergmann* Nándorné és *Csengey* Gusztávné.
Az összes jötevők, a kik ily szép példáját adták
krisztusi szeretetüknek s könyörületeségüknek, nagy
hálára kötelezték úgy az egyesületet, a mely évek
óta gyakorolja ezt a karácsonyi jótékonyaságot, mint
pedig az összes megajándékozott szegényeket, a kik
csak hálás szívvel gondolhatnak jötevőikre.

— **Jótékonycélú gyűjtések.** Az itteni orthodox
izr. nőgyelet két tagja városunkban adományokat
gyűjt pénztára javára. Az Eperjesi Izr. Nőgyelet, a
mely a felekezeti különbség nélküli népkonyhat tartja
fenn, ellenben csak tavasszal fog a népkonyha javára
— mely eddigé is már naponta 50 különböző hit-
vallású szűkölködőt részesít jótéteményeiben — gyűj-
tést rendezni.

Valódi angol jamaikai rum, orosz- és chinai-tea
nagyválasztékban *Pálesch* Árpád drogueriájában kapható.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Kaszanicsky* Antal nyug.
esperes-plébános december 26-ikán tartotta 50 éves
szentmiséldozatát s ez örömteljes alkalomból «Erzsébet»
árvaházunk javára 50 koronás alapítványt tett. A leg-
nagyobb hálával vette át a Sárosvármegyei Jót. Nőgyelet
ez adományt s azt a nemesszívú adományozó nevével:
«Kaszanicsky Antal-alapítvány» czímen fogja kezelni.
Eperjes, 1905. decz. 27. A Sárosvármegyei Jót. Nőgyelet
nevében: elnök helyett *Kösch* Árpádné, alelnök; *Oszwald*
Károly, h. titkár; *Kösch* Árpád, pénztáros.

— **Emlék-adomány.** *Kaszanicsky* Antal nyug. esp.-
plébános az eperjesi Angolkisasszonyok «B. M. V.»
intézete kápolnája javára 50 koronás alapítványt tett
annak az emlékére, hogy decz. 26-ikán ezen kápolná-
ban tartotta aranymiséjét.

— **Felolvasás a Magas-Tátráról.** *Siegmeth* Károly
máv. aligazgató, a M. K. E. Keleti Kárpátok Osztálya-
nak ügyvivő alelnöke e napokban Bécsben a «Club
Österr. Eisenbahnbeamten»-ben igen sikertelt felolva-
sást tartott a Magas-Tátráról. A felolvasás folyamán
132 vetített-kép került bemutatásra. *Siegmeth* Károly
az Eperjesi Osztály kérelmére nagybecsű felolvasását
január folyamán Eperjesen is be fogja mutatni.

— **Kedvezményes vasúti jegyek a Magas-Tátrába.** A kassa-oderbergi vasút igazgatósága arról értesít bennünket, hogy a Kassáról vagy Eperjesről Poprád-feikára és Tátralomnicra szóló és eddig csak a nyári évadban érvényes menetértéki-jegyeket decz. 15-ikétől 1906. február végéig terjedő időtartam alatt is kiadják.

— **Fajbaromfi-kiosztás.** A Sárosvármegyei Gazd. Egyesülethez decz. 25-ikén érkeztek meg a kiosztandó orpington-fajbaromfiak. Az egyesület titkári hivatala a megérkezett fajbaromfiat az elmúlt hét folyamán kiosztotta azoknak, a kiket előjegyzésbe vettek.

— **Szilveszter-est Bártfán.** A bártfai Vöröskereszt főkegyelet Szilveszter estjén a házipéztár alapja javára műkedvelői színelőadást rendez. Két egyfelvonásos vígjátékot adnak. Erdélyi Zoltán: «Megjött a papa», és Almási Tihamér: «A miniszterelnök bálja» című egyfelvonásos vígjátékát. Az első darabban Weszely Erzsike, Passuth Ferencz és Mihalovics József, a másodikban Fabinyi Margit, Kanarik Mariska, Hajós Ernő, Tóth Miklós, Ferenczy Antal, Sztoklász Jenő játszóak a főbb szerepeket. Éjjélkor az óesztendő búcsúztatója lesz. Molnár Gyuláné elszavalja dr. Glöck Jónás alkalmi költeményét, a melynek előadása közben élőképcsoport jelenik meg a színpadon.

— **A «Honi Ipar» karácsonyi számát** Szerényi József érdekes cikke nyitja meg, ki a tőle megszokott alaposággal világítja meg azokat a szolgáltatásokat, melyeket a magyar kereskedelem és a magyar társadalom az iparfejlesztés ügyének tehet. Lánzy Leo a kiviteli memorandumot bírálja, míg Weisz Berthold az adatok zömével igazolja, hogy Magyarország ipara és kereskedelme milyen szívóssággal állotta az utolsó évek politikai viharait. Gelléri Mór az iparpártolási kérdésnek szentel érdekes cikket. Kunz József a jelenlegi politikai válság gazdasági okait kutatja, Sugár Ottó «Bécs beszélt» cím alatt irt cikket, Gyárfás Oszkár egy cikkében a közszállítási viszonyokat ecseteli. A karácsonyi szám főérdekesége az, hogy a lap szerkesztője «Beszéljen az ipar» cím alatt a jelenlegi politikai krízis alatt első ízben a nagyipar képviselőit szólaltatja meg. Vagy 30—40 nagygyáros nyilatkozik arról a hatásról, melyet a politikai viszonyok az iparra gyakorolnak. A lap előfizetési ára 16 kor. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Király-utca 34. sz.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Kollégiumának jogakadémiáján az 1905—1906. tanév II-ik felére a beiratások január 9-től 19-ikéig eszközlendők; az előadások jan. 23-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek jan. 20—22. napjain dékáni, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. A kik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az érettség bizonyítványt, a kik pedig az egyetemerről vagy más jogakadémiákról lépnek át, azok csupán eddigi lecke-könyvüket tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. A félévi tandíj 50 kor. Evang. lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A vizsgálatok határideje január 5-től 15-ikéig terjed. A jogakad. hallgatók általában részeshelhetnek a Kollégium kebelében fennálló, e tanév elején újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményeiben; ebéd- és vacsoráért a II. félévben — január 1. — június végéig — 90 kor.; csak ebédért a II. félévben 50 kor. fizetendő. Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézet-díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező Jogász segélyegylet támogatására számíthatnak. A jogakadémiái ifjúsági-, valamint a koll. nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére áll. Mindennemű felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre is, szívesen szolgál a jogakad. igazgatósága.

— **Csődnyitás.** Az eperjesi kir. törvényszék *Fraenkel* Izidor helybeli csemegekereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos: Újházy Árpád kir. törvényszéki albíró, tömeggondnok dr. Turkinyák Aladár, helyettese dr. Liska Mihály. A követelések 1906. febr. 6-ikáig jelentendők be a csődbíróságnál.

— **Útleveľforgalom.** Október hó végéig Sárosvármegyében összesen 473 drb útlevelet adtak ki. És pedig férfiak részére 271, nők részére 202 drbot. Az elmúlt év ugyanezen időszakában kiadtak 792 drb útlevelet, és pedig férfiak részére 457, nők részére 335 drbot. Így tehát ezidén 319 útleveľvel kevesebbet adtak ki.

— **Tüzesetek.** Az elmúlt negyedévben Sárosvármegyében összesen 15 tüzeset fordult elő, és pedig: Eperjes és Bártfa városában, Nagyvitéz, Szedlicze, Tapolyhanusfalu, Tapolyhermány, Pétervágás, Rabóc, Kolossó, Erdővágása, Fazekasrét, Olysó, Pécsújfalu, Esztebek és Felsőödör községekben. Az elhamvasztott vagyon nagyrészt biztosítva volt.

— **Hírek a jogakadémiáról.** A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi Kollégiumának jogakadémiáján, — a hazai ág. hitv. ev. vallásfelekezet ez egyetlen ilyen tanintézetén, — az 1905—1906. tanév alatt az

I-ső félévben 27 tantárgy 96 hetióraban, a II-ik félévben pedig 33 tantárgy 105 hetióraban adatik elő. A tanév első felében a jogakadémián összesen 224 hallgató volt beírva, úgy, hogy a hallgatóság létszáma tekintetében ez a tanintézet a hazai tíz jogakadémia között a legelső közé emelkedett. A I. félév végén 14 jog. nyert végbizonyítványt. Több jogh. részestől ösztöndíjban, a segélyegylet támogatásában, tandíj- és tápintézet-díj elengedésében stb. Ezen a czímen a joghallgatók által élvezett kedvezmények összege a múlt tanév alatt meghaladta a 8000 koronát. Az akad. ifjúság egyesületei: a Jogásztöbbség, Segélyegylet, Turistaegylet és vívőegylet, élénk működést fejtenek ki.

— **Nyilvános köszönet.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet karácsonyfaünnepéhez számosan voltak szívesek pénzbeli és egyéb adományaikkal hozzájárulni. Fogadják a jöltevők az egyesület hálás köszönetét! *Pénzübeli adományok* a következőktől érkeztek be: dr. Horváth Ödön 30 kor. Egy asztaltársaság 25 kor. 48 f. Dite Venczel, Varga Bertalan, Luchs Róbertné 10—10 kor., Raisz Viktor 6 kor. Özv. Kösch-Dapsy Aranka, dr. Propper Adolfné, Rosenfeld Ignác (Kisszeben), Barts Emil, dr. Schmidt Gyuláné 5—5 kor. Putschalkó Marianna, Uhlarik Mátyásné, Egerer Ferenczné, Raisz Erzsike 4—4 kor. Grega András 3 kor. Kesselbauer Károly. Guldenfingen Anna, Csegey Gusztávné 2—2 korona. Egy lelkész, Hoffmann Mór, Grega Andrásné, Groszwirth A., Tauth Viktor 1—1 kor. N. N. 44 f., 20 f., 10 f., 10 f., 6 f. *Összesen 147 kor. 78 fill.* — *Egyéb ajándékokat küldtek:* Csatóry Ágostné, Bielek Lászlóné, Fried Simon, Grieger József, Gubcsó Gyula, Gerő Mihály, Grega András, Grün Hermann, dr. Horovitz Simonné, özv. Jarmay Béláné, Kösch Árpádné, Kösch Zsófia, Kösch István, Kösch Frigyes, Krayzell Kálmáné, Krausz Sarolta (Linz), özv. Lakner Árpádné, Mihalidesz Lajosné, Oszvald Károlyné, dr. Oszvald Tivadarné, Nagysárosi Múmalom, Semsey Adolfné, Sziklai Henrik, Scholze Alfrédné, dr. Szehtlo Jánosné, Szmoligovics Szilárdné, Szemere Mártonné, özv. Szénássy Sándorné, Tahy Józsefné, Urbán Gyuláné, Vilczek Jánosné és Werther Józsefné. Ezenkívül még kedves kötelességet teljesítünk, midőn köszönetet mondunk Kösch Zsófikának, Raisz Mariskának, Urbán Ellikének és Szmoligovics Illikének, kik a karácsonyfa díszítése körül a választmány buzgó tagjainak: özv. Jarmay Bélánének és Szemere Mártonnának segédkezni szívesek voltak. Eperjes, 1905. évi december 27-ikén.

As elnökség.

— **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés! Igaz, vannak emberek, a kik köhögnek s mégis megőregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert «Sirolin-Roche» hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja a testerőt fokozza. Kapható gyógyszerárakban.

— **Egy mulatság epilógusa.** Annak idején egy víg mulatozás azzal végződött, hogy *Iván* János pinczért mulató társai egy emeleti ablakból kidobták. Az eperjesi kir. járásbírósnál e napokban tárgyalta ez ügyet Fekete Imre büntetőügyi kir. járásbíró. Tettesekként *Dulin* Ede pinczér, *Burján* Károly magánhivatalnok és ifj. *Schustek* Nándor könyvkötő vannak súlyos testi sértés vétségével vádolva. A közvádat dr. Horovitz Gyula ügyéségi megbízott képviselte. Megjelent Iván János pinczér sértett is, a ki nem régen került ki a kórházból, mint-hogy az emeleti ablakból való esése következtében szenvedett sérülései már begyógyultak. Vádlottak tagadják, hogy sértett az ablakon át kihajították volna. Őket a sértett ütlegette, a mi ellen védekeztek. Dulakodás közben a pinczér maga ugrott ki az ablakból. A bíróság elrendelte a bizonyítás felvételét s e czélból a tárgyalást elnapolta.

— **Véres verekedés.** Vörösalmán *Zselénszki* András és *Havrilla* János parasztagdák üzleti ügyek miatt összeszólalkoztak, miközben *Zselénszki* leharapta *Havrillának* alsó-ajkát. Ez sem maradt adós a sérülésért és visszonzásul ellenfele balkazének kistűját szaktította le tövig fogaival. A sérülteknek dr. Propper Izidor kisszebeni orvos nyújtott segélyt.

— **Véregzés irigységéből.** Tabacszó Jánosné kavecsányi csúnya öreg asszony régi haragosa Urbán Jánosné szép menyecskének. Valahányszor Urbán Tabacszóék udvarán átment, a jeles házaspár megtámadta és jól eldöngötte. Egy ízben már három hétig fektűt is Tabacszóék brutalitása miatt. A védtelen asszony férje Amerikában van és így még följelenteni sem merte üldözni. Kedden Urbáné eltávozott hazulról, a Tabacszó-pár ezt felhasználta és fiával belopódzott Urbáné lakására és megvárták, a míg hazajön. Nyolcz óra tájban jött haza Urbáné. A lelketlen emberek hajánál fogva kihurcolták az udvarra és ott a férj

lefogta, felesége és fia pedig fa- és vasdarabokkal félholtra verte a fiatal asszonyt. Mire az asszony jajveszékülésére a szomszédok összecsozdultak, Urbáné súlyos sérüléseket szenvedett. A brutális Tabacszóék ellen az eljárást megindították.

— **Elvi-jelentőségű határozat.** A kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy a közevő-ipar sem az engedélyhez, sem a képesítéshez kötött iparok közé nem tartozik, minélfogva azt, mint bármely más szabad iparágat, bárki egyszerű iparigazolvány alapján gyakorolhatja.

— **Az alholizmus ellen.** A X. nemzetközi alkohol-ellenes kongresszus elhatározta, hogy a törvényhatóságokhoz felszólítást intéz az alkoholizmus terjedésének meggátlása érdekében. E felszólítás megérkezett Sárosvármegyéhez is. A kongresszusnak az a véleménye, hogy a törvényhatóságoknak kell elsősorban kérni a képviselőházat arra, hogy az alkoholizmus terjedése, az alkohol nagy mértékben való fogyasztása ellen törvényt hozzon. E czélból azt kéri, hogy irjanak fel a képviselőházhoz ilyen törvény megalkotása érdekében és a tanítók tartásának az iskolában alkoholelles előadásokat.

— **Vásárok Eperjesen.** Városunkban 1906. évben a vásárokat a következő napokon fogják megtartani:

I. Országos-vásárok.

Állatvásárok: Szt. Károly-napi, jan. 26.; szent-keresztfeltal-napi, ápr. 27.; szent-háromság-napi, május 25.; szt. Lőrincz-napi, aug. 3.; szent-keresztfelmag-napi, szept. 7.; szt. András-napi, nov. 23.

Kirakó-vásárok: Január 29., 30., 31.; április 30.; május 28., 29., 30.; aug. 6., 7., 8.; szept. 10.; nov. 26. 27., 28-ikán.

II. Nagybőjtű országos állatvásárok

a nagybőjtű minden hétfőjén, azaz márcz. 5., 12., 19., 26., április 2. és 9-ikén.

III. Havi országos állatvásárok

minden hónap első hétfőjén, úgymint:

Január 8.	Június 11.	Október 1.
Február 5.	Július 2.	Október 15.
Április 2.	Augusztus 6.	November 5.
Május 7.	Szeptember 3.	December 3.

IV. Országos gyapjúvásárok

május 14. és 28-ikán, és szept. 10. és 24.

V. Heti vásárok

minden hétfőn és pénteken tartanak.

Minden hétfőn és pénteken a hetivásár alkalmával rendes sertés- és borjú-vásár is van az állatvásártéren.

— **Erő és egészség a gyermek kincse,** mert így lesz ellentálló a fertőző-betegségek csfáira ellen. Hogy pedig erős és egészséges legyen, igyék a hidegebb évszakban Zoltán-féle csukamájolajat, melyet szívesen vesz be, mert íze szaga nincsen. Üvege 2 kor. a helybeli gyógyszerárakban.

— **Idegen iparosok hetivásárainkon.** SÁROSVÁRM. HIVATALOS LAPJÁNAK egyik utóbbi száma közölte a törvényhatóság által elfogadott szabályrendeletet, mely a vármegye vásártartó községei hetivásárainak nem helybeli iparosok által leendő látogatásáról szól. A szabályrendelet szerint, mely még kormányhatósági jóváhagyás alá kerül, Eperjes szab. kir. város hetivásárain csakis *deszkaneműekkel és szindelyekkel kereskedő* nem helybeli iparosok árú bocsáthatók áruba. Ezenkívül a hetivásárokon csupán hatóságilag igazolvánnyal ellátott oly felvidéki (árva-, turóc- és zólyomgyeji) hálólok rakódhatnak ki (kereskedelmi miniszter 1884. szept. 29-ikén kelt 42,458. sz. rendelete értelmében), a kik az ezen megyékben háziipar útján készült kézfestő- és nyomtatóipari-árúkkal kereskednek. A többi hálólok ezen jog gyakorlatától eltiltatnak.

— **A szerelem.** *Gyurikov* János, pálvágasi (Kapi mellett) cigány ugyancsak kalandos életet élt. Szerelmi viszonyt folytatott egy ottani cigánylánnyal, de megúnta és faképnél hagyta. Fogta magát és udvarolni kezdett a megcsalt lány nővéreinek. Rövid idő múlva azt is a faképnél hagyta és elhatározta, hogy most már komolyan megnősül. Meg is esküdött immár a harmadik szeretőjével. A megcsalt két lány erre bosszút forralt és mindketten Gyurikov lakására mentek, hogy leszámoljanak vele. Parázs verekedés, veszekedés támadt, a melynek hevében Gyurikov nagy konyhakést ragadva, azt az egyik elhagyott lány hasába szúrta, a minek következtében a lány szörnyet halt. Gyurikov elmekült. A csendőrség nyomozza.

— **Kimutatás az állati ragadós járványos betegségek állásáról.** *Lépfene:* Szekcsői járás: Bérczalja, Galbató, Trocsány. — *Sertésorbanca:* Alsótarczai járás: Lemes. — *Sertésvész:* Alsótarczai járás: Sósgyűlvesz. Felsőtarczai járás: Magyarjakabfalu. Tapolyi járás: Fias, Lőrinczvágás.

— **Sok ezer szenvedő nem veheti igénybe** vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a karlsbadi és marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle *igmándi* keserűvízben egy oly hazai ásványvízünk

és vasdarabokkal fél-
Mire az asszony jaj-
csődültek, Urbáné
brutális Tabacsokék

t. A kereskedelmi mi-
ő-ípar sem az enge-
parok közé nem tar-
más szabad iparágat,
apján gyakorolhatja.
X. nemzetközi alkohol-
golya a törvényható-
olizmus terjedésének
s megérkezett Sáros-
az a véleménye, hogy
ban kéri a képviselő-
terjedése, az alkohol
ellen törvényt hozzon.
el a képviselőházhoz
n és a tanítók tartsa-
adásokat.

ankban 1906. évben
fogják megtartani:
ok.
pi, jan. 26.; szent-
romság-napi, május
zent-keresztfelmag-
nov. 23.
D., 31.; április 30.;
szept. 10.; nov. 26.

atvásárok
árc. 5., 12., 19., 26.,

vásárok
int:

Október 1.
Október 15.
November 5.
December 3.

vásárok
és 24.

etivásár alkalmával
az állatvásártéren.

k kincse, mert így
csirái ellen. Hogy
rék a hidegebb év-
helyet szívesen vesz
2 kor. a helybeli

nkon. SÁROSVÁRM.

szama közölte a
ályrendeletet, mely
etivásárainak nem-
tásáról szól. A sza-
ányhatósági jóvá-
város hetivásárain
kel kereskedő nem-
áruba. Ezenkívül a
olvánnyal ellátott
mmegyei) hálólok
szter 1884. szept.
értelmében), a kik
készült kétfestő-
k. A többi hálólok

s, pálvágási (Kapi
életet élt. Szerelni

ylánnyal, de meg-
agát és udvarolni
Rövid idő múlva
ta, hogy most már
lőtt immár a har-
lány erre bosszút
sára mentek, hogy
veszekedés támadt,
nyhakést ragadva,
a szúrta, a minék
Gyurikov elmene-

ós járványos be-
bi járás: Bérczalja,
Alsótarczai járás:
járás: Sósgyűlvész.
u. Tapolyi járás:

heti igénybe vagy
gy költségek miatt
ásokat belső bajai-
ok ma már nem
a Schmidthauer-
azai ásványvizünk

van, mely a külföld hírneves forrásait nemcsak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keserűvíz eddig az egyedüli, melyben tudományosan alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségű felfedezés nyújtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, amely ezen ásványvízben rejlik. Mint ivókúra otthon bármely évszakban reggelenként félpohárral használva, kitűnő eredményel használható gyomor-, bél- és vérérbajokban, úgy elkövérédés, szívélhájásodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdegánat, cukorbetegség, aranyér, csúsz- és köszvény, vérbőség és egyéb belszervezeti bajokban kiválóan nagy értékű, mint ezidő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserűvíz minden jobb gyógyszerár- és fűszerüzletben kapható kis üvegekben is 30 fillérért, nagyüveg 50 fillér.

— A politikai helyzet szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a díszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra, és a mi még csodálatosabb: ezt a díszművet ingyen szerezheti meg magának akárki. Az ORSZÁG-VILÁG, hazánk ez a legszebb, legértelmesebb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű «Almanach»-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az ORSZÁG-VILÁG 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott ingyen ajándékkal előfizetőinek. Az ORSZÁG-VILÁG most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyet most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is, a ki most fizet elő nyolcz koronával félévre az ORSZÁG-VILÁG-ra — a legszebb, a leggyönyörűbb, a mi valaha könyvpiacra megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek fényes, pazar kiállításával semmiféle hazai avagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar irodalmi minden jelese, Mikszáth Kálmánnal és Herczeg Ferenczcel az élén, van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Váradi Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak válik dicsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóinak, mint, hogy fizessenek elő az ORSZÁG-VILÁG-ra,

hazánk e legrégebb, legelterjedtebb, legszebb és legértelmesebb hetilapjára, mely ajándékkal többet ad, mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára. Az ORSZÁG-VILÁG előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 kor., egész évre 16 korona, s az előfizetési pénzek az ORSZÁG-VILÁG kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendők.

IRODALOM.

** A «Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár» decz. 15-ikén kiadott 24. számával befejezte az 1905. évi első évfolyamát, melynek tartalma nyolcz önálló kézikönyv, egy nyolcz íves Főlap és egy 25 íves Döntvénytár; elvi-határozat gyűjtemény, melyben közel 500 igen érdekes jogeset foglaltatik. Ebben a most megjelent 24. füzetben, mely közel tíz ívnyi terjedelmű, dr. Perger Kálmán befejezi a szak-körökben legnagyobb elismeréssel honorált «A képviselőtestület szervezése és a tisztújítás kis- és nagy-közsegekben» cz. monografiáját. Ugyancsak ebben az évfolyamot záró füzetben dr. Dolencz József «Az új anyakönyvi törvény» cz. monografiáját befejezi. Mind a két műhöz, valamint a Főlap és a Közigazgatási Döntvénytár egész évfolyamához kimerítő és pontos ügycsoportos és betűrendes tárgymutató van csatolva, mely úgy az önálló kézikönyvnek, mint az egész évfolyam anyagának kezelését megkönnyíti. A «Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár» előfizetési ára egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor., 1 óra 1 kor. Legzelebb az előfizetési díjakat a szerkesztő és kiadó: dr. Dolencz József, ügyvéd, Budapest, VIII., József-körút 74. sz. a., II. em. 11. ajtó címére küldeni. Míg a készlet tart, az 1905. első évfolyam kapható. Az egyes kötetekhez egészvászlon, erős, bármely színű vászontáblát 70 fillérért küldenek az előfizetőknek.

Felelős szerkesztő:
Dr. Raffay Ferencz.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczy
Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

**vese, húgyhólyag és köszvény-
bántalmak ellen, húgydara és vizeleti
nehézségeknél, a cukros húgyárnál,
továbbá a légző és emésztési szervek
hurutainál.**

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1 " "	8 " "

A t. közönség szives figyelmébe!

mely az emésztőszerveket kiváltképpen desinficiálja, valamint lakás desinficiálására szolgáló szerek a **drogériában** kaphatók.

A **tifusz-járvány** idejére mindenféle ivó- és mosdóvízbe való desinficiáló ártalmatlan szer.

NAGYRABECSÚLT VENDÉGEINEK EZ ÚTON
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

BERGER SAMU.

Tisztelt vendégeimnek és jó barátaimnak ez úton boldog újévet kívánok!

Arok-utca 37.

Szuchy Béla,
kávés.

A nagyérdemű közönségnek
Boldog újévet kíván

Farkas Sándor
zenekarával.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Coza-porból. Kávé, tea, étel- vagy szeszitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többet ér, mint a világ minden szeszese a tartózkodásról, mert csodálatos ellen-szenvenessé teszi az iszákosság szesz-italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

A Coza a családok ezreit káitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény- és becstelenségtől megmentet - kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencsét hozó útjára vezetett az egészségért számos évvel meg hosszabbította.

INGYEN PRÓBA 386. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. nek. (Levelek 26 fill., levelezőlapok 10 fillérért bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 386.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Bástya-utca 8. sz. alatt egy
3 pár lónak való, újonnan épített
istálló,
kocsiszin és szénapadlás
azonnal bérbeadó.

Tudakozódní lehet: Fő-utca 51., vagy
Flórián-utca 1. sz. alatt.

A „Pesti Napló”
új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a czíme új kiadványunknak,
melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkal szántunk
t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a «Magyar Festőművészet Album»-nak, mégis mint teljesen önálló mű, gyönyörű foglalata lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű díszművek széleskörű példányával terjesztve el a magyar kultúrát és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a Pesti Napló új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló díszművel: a **Modern Magyar Festőművészek-kel.** — Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiából, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vonzóan megírt életrajzát. A szöveget, a mely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvköltőiparművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre **megszakítás nélkül** a «Pesti Napló»-ra előfizet. — Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 óra 2 kor. 40 fill.

Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel

a „Pesti Napló” kiadóhivatala.

MESSMER-TEA

a legkedveltebb s legelterjedtebb. A czég csak ajánlhatóra adja nevét és minden vevő biztossá lehet, hogy jó, kiadó és ennélfogva különösen olcsó teát kap. Próbacsomagok (100 gramm) 1 koronától 2 koronáig BEIN SIMONnál, Eperjes.

Angolt

tanít
Csink Lujza, Lőcsei-út 24. szám.

Teljesen pótolják a külföldi likőröket
Schrank Béla

gőzerőre berendezett likörgyárának elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve:
Lindner J. Mór, Eperjes.

Különleges gyártmány:
Triple Sec
„Comme il faut“.

A háztartás minden ágában jártas nő házvezetőnői állást keres.

Bővebben értekezhetni özv. Zboray Antalné-nál, Eperjes, Árok-utca 45.

Megjelent! = 1906. évi Egészség-naptár

Dr. Marton Sándor szerkesztése.

Tartalma: Közegészségügyi rovat. Iparegészségügy. Mezőgazdasági egészségügy. Sportegészségügy. Közhasznú intézmények.

A naptár ára 1 korona. Kapható a Budapesti Hírlap Ujságvállalat könyvkereskedésében (Budapest, VIII., József-körút 5. sz.) és az összes hazai könyvkereskedésekben.

Köhögés!

Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.

= KAISER-féle = MELL-KARAMELLEK

a 3 fenyővel.
Orvo ilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen.

4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy azt, a mit ígérnek, valósul.

Csomagok ára **20 és 40 fillér.**

Kapható:
SCHOLZE A. és FIA
czukrászda- és kávéházában EPERJESÉN.

Geidmadvolle, elegante und leicht ausführbare Colletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Seite mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:

- „Die praktische Wiener Schneiderin“ und
- „Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt
- „Für die Kinderstube“ sowie
- „Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von besonderem Wert liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Entgelt der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadellofes Paffen. Die Anfertigung jedes Collettenstückes wird durch jeder Dame leicht gemacht. Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postämter sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 6 2, Gumpendorferstraße 87, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Védjegynököd: RUDA ÉS BLOCHMANV, Budapest.

Pályázati hirdetmény.

Herczeg Hohenlohe margonyai uradalma keres egy nős molnárt, kit egyelőre 1/2 évi próbaidőre kíván alkalmazni.

Nevezett molnár évi javadalmazása 480 kor. készpénzben, 4 hektoliter búza, 10 hektoliter rozs, 6 hektoliter árpa, 1 hektoliter főzelék, 1 tehéntartás, 20 m. fa, 1000 □-öl föld és szabad lakás.

Kötelezettségei a következők: Köteles 2 molnárlegényt eltartani; ezért külön javadalmazása évi 240 korona készpénzben, 4 hektoliter búza és 8 hektoliter rozs.

A két molnárlegény az uradalom által lesz fizetve.

A próbaidő elteltével a molnármeister külön még procentuációban is részesül, mi 300, esetleg 500 korona összegre felmegyen.

Oly molnármeister, ki a magyar, német és tót nyelvet bírja, előnyben részesül.

Ajánlatok közvetlenül a margonyai uradalomhoz intézendők, — Margonya (Sárosmegye).

Legalább 5 korona napikereset!

Házimunka kötőgép-társaság részére keresünk mindkét nembeli egyéneket gépeinken való kötésre. Egyszerű és gyors munka, egész éven át otthon. — Előismeretek nem szükségesek, távolság nem határoz, a munkát mi értékesítjük.

Házimunka kötőgép-társaság
Thos. H. Whittick és Társa
Prag, Petersplatz 7-593.

A krompachi vasgyár vállalkozót keres tejszükségletének január 1-jétől való fedezésére; a naponként szállítandó mennyiség télen-nyáron 250 liter. Szives ajánlatok a gyári igazgatósághoz Krompachra intézendők.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter czégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

1-6. és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ejjen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.